Масса а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» ОРГАН ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОГО ОБКОМА КПСС, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА, И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОЙ АССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШИНАРА, 6 февраль, 1979 шу. ● № 16 (5902). ● Мах 2 кепик.

КПСС Центральни Комитето дIаккхайкаду Коммунистически парти тешшаме халкъа гIулакх деш, советски наьха ирaз бахьан, дукха еза Даьхе тоаеш хозъяра тIехъа, коммунизм котъяккхара тIехъа кIаьд ца луш къовсам лоаттабеш хургйолга.

Советски Социалистически Республикай Союза берригача харжархошка, гражданашка даь

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТА

КХАЙКАРАЛ

Дезе накъъостий! Советски Союза гражданий!

1979 шера 4 марта СССР Лакхехьарча Совете депутаташ хоржаргба. Из — мехкада вахарера доккхаме событи.

Хоржамий кампани дIайода чIоагIа политически къахьегаман хьинар айденнача хьале, цу хьалхонз къахьегамхой Коммунистически партене гонахьа айхха хетабеннa хилар, дерригача халкъо къобел е ю чIоагIа хьалалоац цун чурен арахьаран политика.

КПСС, хьалха а санна, хоржамашка йода парте боацаренца айла цхьоагIо йолаш. Коммунистийи парте боацарийн блоке хьагойт партен халкъаи юкъергйоаце цхьоагIо. Цу цхьоагIонца — вайна кареIа мел доаккхаргий хьакт, коммунизм йиза котъяргахлара йола гаранти.

Къахьегамхоаца дагаволлига, наьха коллективни опытах, творчески инициативахи сийлатехахи кор гIортелга елга — парте ленински традици. ХIалте такхи, советски халкъа хэлийнаш, КПСС Центральни Комитето дехза дарздоацаш лераI СССР Лакхехьарча Совете хьалхагIа хоржамаш хиначул тIехьагIа мехк дагIабара ялагах дувцилга, боахами культурен хьалхара актуальни декхарашта уйла тIеорзаелга.

Уж дар мехка вахара гIоргьяйнна йоккхийчо событеш дуза шераш. Коммунизм хьальяра сийлахь-йоккхе программа оттаьна йола КПСС XXV съезд хилар. СССР Лакхехьарча Совето халкъа лоIам хьагойтеш тIеийцар керда Конституци — халкъа юкъарча социалистически пачхьалкхен Керттера Закон. Социализмана карагIдьнна дерригача дунен — исторически тIемаш тешаеш хьахьекхар Сийлахь-боккхача Октябра 60 шу дизар даздаро.

Вай массане а доакхал ду вай мехка дунен тIа эттера хьалха дагIаннача социализма общество хьаьгьяраз. Из котало — дукхаза миллионаш болча наха Iалаьмате чIоагIа дийнна [illegible] хьаьхьапи къахьегами, хьоацачеди шоацца кхобери, знанеши опыти. Даьхен толамаша вай дегашна тешаш чу боссабу, керда котолонаш аьара дегаш урдуттаду.

Накъъостий харжархой!

КПСС XXIV-я, XXV-я съездий решенеш кхочушъеш, вай халкъо дикка толамаш даьхад [illegible] дагIадоаладена. Экономика — халкъа вахара хьал-торо айяра керттера фактор, дIахо дагIайоаелаа, мехка оборона боаргIача бораца лоаттар торо нуш йола Iалаьмате йоккхе производственни потенциал хьекхалай советски наьха къахьегамо.

Динамично дагIеух социалистически индустри. 1974 — 1978 шерашка хьаьлй кхьалха дIадахача пхе шера лачул 1,4 дукхагIа промышленни продукци. Пхиттача пхе даьха дийна гарта даьккхад къахьегама оасарле лакхьара чоттагIа.

Хьенсарча мехка сурт-сибат хувцалуш лаьтт. Йоле йоаеллийтай 1344 йоаккха предприяти. Царна юкъе — КамАЗ, «Атоммаш», Армянски, Ленинградски, Чернобыльски атомни электростанцеш, Усть-Илимски Токтогульски ГЭС-аш, Оренбургски газоеи комплекси Лебедински горнообогатительни комбинати, даьреш ду Могилевски комбинат, Тираспольски Шелтински боамбе кIадай комбинаташ, Курски телата завод. ЛеррагIа чакхбоаеш ба технически прогресс еш йола отраслеш дагIайоалаяра, доагора-энергетически база чIоагIъяра, йоккхий территориально-производственни комплексаш хьаьра, эггара хьалха, Урале, СиберегIаи Гешкарча Малхбоалехи, тIаберзабаь нись. Ударни хьисапе хьальаш а Байкало-Амурски магистраль.

Производствена хьинаре юкъе изуль Iилманан техникан карагIдьинарераш, хьахалатача технически керда тIа предприятешта реконструкци еши эргайоазам тоеваш лаьтт. Кера а дерзадь серийни арахеца доладьд промышленни продукца 16 эзар керда тайпа.

Хадданза дагIеух юрта боахам. Чакхдоалаш да цох лекхе дагIаенача экономика сектор яре доле доккхий гIулакхаш. Юрта боахама къахьегам энергеца кийчбар цкъан алагза дагIаденад. Йоккхача масштабех чакхйоах лаьттай химизации мелиорации. Халкъа юкъяра гIулакх а хиннa дIаэттед РСФСР Нечарноземни зона эргаехтар. Йоакхза котало а йоаннзаш чакхбьалар 1978 шера хьувкьаи бахьан дерригача халкъо лоаттаба къоасам — эггара хьалха гIуддьд 235 миллион тонн адат. Ялат доаккхача хоалуш дакъа юкъе изуль цапинни лаьттай боахамаш. Хьайбай боахам дIахо дагIабоалебара дика лаьрд еллай.

КарагIдьинар баргалдаш, партена цунца цхьана бIаргагу кхоачамбоацараш, къоаставза йола проблемаш. Капитальни гIишлойьелга дикка тоадо, тIа-тIа дукхагIа мехка эле метапаши доагорц, юрта боахама продукци дукхагIа лоаттаво еза вай, транспорта болх эргабоалаш тоабе, планош, технологически къахьегамен дисциплина чIоагIъе, массадонча хIамаи кхоабе, къахьегама оасарлен производствa эффективности айа еза.

Партеи халкъан аргIанара декхараш масса а оагIорахьара къоастадьд КПСС ЦК ноябрьски ноябрьски (1978 ш.) Пленумашка, СССР Лакхехьарча Совета сессе. Пленумий решенешка, КПСС ЦК Генеральни секретаре, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председателе накъъоста Л. И. Брежнева къамаьлашка баьгалдьд вай экономика дIахо дагIайоаларен халкъа вахара материальни культурни хьал-торо айярен лоархIамагIа доле лостамаш. Уж кхочаш делга — партийни, советски, боахаман, общественни организацей, хIара коллективна, хIара советски сага эггара лоархIамагIа доле декхар.

КПСС Центральни Комитето городен юртен берриге къахьегамхой тIаьах СССР Лакхехьарча Совета хургдолча хоржамашна керда къахьегама коталонаш аьза накъъабаара. 1979 шу ударни къахьегa шу хилийта, укх карарча шерен бIарчача иттлагIча пятилетки планаш толаме кхочашъяра дерригача халкъа социалистически эхь йоаржаелга — вай дачале лозунг!

Парте экономически стратеге керттера мостам юкъе а хин-[illegible] хIанз болаш а ба производства эффективности балха дикан айелга, хьалха боахама дерригa дикахьеш хаддаза дагIадаьалама. Коммунистийи парте боацарийн блока кандидаташта тIехьа кхаж тоссаш советски наха кхаж тоссаргIа вай Даьхен экономически оборонни аса дIахо чIоагIбара тIехьа.

Накъъостий харжархой!

Социалистически производства да ларбIа эггара доккхагIа дар — тIа-тIа дагIаухаш доле советски наьха материальни культурни хьашташ тIа-тIа деккъагIа кхочашдоалга.

Экономика дагIайоалаяча даьхача толамаша доле аттув баькхар къахьегамхой вахара боарам айбеш, дукха доккхий социальни гIуллакхаш чакхдаха торо елар.

ТIехххьара хоржамаш хиначул тIехьагIа бахача наьха сага сих йола реальни доходаш 20 процент айсаьлиний, болхлойи гIуллакхерча наьхаи юкъьара балха алапи 19, хIаьта колгазхой къахьегамаи лур 26 процент айданнад. Тоаденнад пенсеш Iалаьмате эга. Потребление общественни фондашкара дIалуш дар хIара сага сих лаьрхача шера 312 сомагара 404 сомага кхаьчад.

Iадальмате дукха хьалдаш да тIехье чубиха цIенош. Кердача цIеношка ваза хийнее 54 миллион сег. Квартераш луш дар вайцига эггара кIезигагIа а да, хIаьта из куйша ца лу ех бIаь шу соагIа за а я.

КПСС-ои пачхьалкхено къестта йоккхе оа да советски наьха могашалле ларъелга. ДукхагIа кулаш лаьтт больницаш поликлиникаш, курорташ, саьоIа цIеноаш, пенсионаташ. ДегIайоарIаш я физически культурен спорти, хьинара кхийно ва лаьтт московски Олимпиаде-80.

Къахьегамхой хьал-торо хаддаза айлуга — вай вахара боккъонца хьагуш дар. Цунца цхьана хIанз а дукха кхоачанаш цхьадолча кхачанан промышленни товарашца наха Iалашбелга, дIахо а айе еза продукца дикал, цаьрьа еза цун ассортимент, тоаде деза бахача наха бытовой гIуллакхаш делга. Партеи пачхьалкхен уж проблемаш кхочашъе гIерт, да деза гIулакхаш ду къахьегамхой халкъзa дергдоацаш товарашцен цара дача гIуллакхашцен кха а биззагIа Iалашбара.

Халкъа хьаштеш, цун хьал-торен йоккхе яр — Коммунистически партен бокъа болаш тIера керттера дар. Коммунистийи парте боацарийн блока тIехьа кхаж тоссар — из да советски наха вахара бакъ дIаьа айбара тIехьа, тIера декъал хьалхаре айбара тIехьа кхаж тоссалга.

Накъъостий харжархой!

Советски Союзе хаддаза дагIаьуз Iилма, образовани, культура. ДагIаьнкай мехка Iилман потенциал. Дерригача дунена дика доашаш да математика, физика, химе, биологе, знаний кхы а дунехача отраслешка вайна каргIдьнараш. ЧIоагIлуш ба Iилма производстваца бувзам. Даьхен Iилман техникан боккъонца йола триумф а хиннa дIаэттар шоай йоалаялга диллача рекордни йола турпалерча советски космонавтий полетий. Эггара хьалха лаьттан гонахьарча орбита боле беш хилар ва-харашка долча мехкий викалаша дакъа а лоцаш дунен хал-[illegible]. Коммунизм хьальяра актуальни проблемашта тоаим бечара общественни [illegible] лоацлуш ба.

Эргаеллаш тоалуш а халкъа дешара система. Боакха социальни лоархIам бола событи а хиннa дIаэттар кегархой массане а юкъьара юкъьара образовани наккъъаккхар. Шоаззам аьха эзар соагIа дукхагIа хиний юкъьара профессионально-технически училищаш. Вай мехка дешаре дерригIа тайпaна чулвлаца ва 95 миллионел соагIа сег.

Доккхий толамаш даькад культура дагIайоалаене, Iалаьмате дукхача къахьегамхоше хьинара дакъа лоац культура хьальеча. Хьаьзеллай башка-дика коммунистически идеалаш, гуманизма принципаш чIоагIъеш йола литературан искусствен керда произведенеш.

Вай дIаяьалкхеша дахара хоадам беш дар — къахьегамхой коммунистически тешам дагIабар. «Пачхьалкха, — белгалдора В. И. Ленина, — низ болаш я наьха синхетамца. Из низ болаш хул наха дерригa а хоаш, массадов хIама кхетадо а массадов хIама синхетамца де а уж дийча хилерца». Цудулла парте боккхача лоархIама лераI идеологически болх, кердача сег — коммунизм хьинара хьаьльер, хьалкхеер.

Парте дIахо йодача хана а кIаьд ца луш йоаккхо оргьа сег масса а оагIорахьара дагIаоалаьара, идейно-кхетаде болх массаза а эргабоалаш тоабара. Коммунистийи парте боацарийн блоке кандидаташта тIехьа кхаж тоссар — из да мехкие дукхаш вахар дIахо тоадеш дагIадоаладаре тIехьа кхаж тоссалга.

Накъъостий харжархой!

Коммунистически парте кIаьд ца луш уйла тIеухьйт вай общество социально-политически дагIайоалаяра, демократи эргабоалаш тоаера, общественни пачхьалкхен гIуллакхашта доле дара дукхагIа цох наьха оаьра доашаде.

СССР-е социальни мард йола боллалой класса, колхозни вахархой, халкъа интеллигенце бозаргйоаце союз кхы а чIоагIъелгIа а эшалургйоацаш а хиннa дIаэттай. Ерригача классаши социальни группаши гарга гIоартара процесс дIайодаш а, вай общества социальни цаIел дагIаьз, тIа-тIа чIоагIлуш йоагIа цун морально-политически цхьоагIо.

Керда толамаш даьхад парте ленински къаман политика чакхйоалача. Хаддаза лакхлуш ба ерригa союзни автономни республикаш экономически социальни дагIаахара боерам. Наьха синхетамчу кхы а кIоаргагIа чуйийшай советски патриотизмаи интернационализмаи бокъате идеяш. Къаьга хоалуш-тоалуш йоагIа цаI йола советски социалистически культура хьаьсиоллеи, вIаши йIеьхий аь йола къамий культураш. Коммунистически парте дIахо а чакхбоахаргба мехка дерригa къамаши народносташи масса а оагIорахьара дагIадехуаларен вIаши гарга уззарен нись, хьалхий-вошарий сийлахь-доккхен дозалургдоацаш доттагIал, вай цаI йола, низ бола Советски Союз чIоагIъергъя.

Бакъо бекъаду, Ленина дешашца аьлча массаза а гота, эхь ца хеташ, оалаш буеш, хар йолча массаза а хьалдолчар демократи йолаш юсаш, къаьберш Iехабеш йолча буржуазни кхоасилга дошаш совленеш йоекхаш социалистически демократи хилар.

Цига, капитализма дунен тIа чIоагIлуш да саг саго хоацавелга, хаддаза Iотайаю къахьегамхой боккъонаш, хьагуш да экономически кризис, инфляци, хронически ба болх ца хилар. Къадали шоаьте яоа дар ланадалгIан, къаьлгача наьха кхелаш ба-башха ца хетар общественни нравственность йолаш — из а хIанзара буржуазни общество. Цудулла къаьстта эхь-беэ ца хеташ да капитализм корта мукъа общество а вона хьагойта гIертнига. А, капитализм — из а сага боккъонаш Iотайаеш йола общество. Из я хоане йоаца общество!

Сага бокъонийн парлагIатоний байрах — социализма байрах. Аьхха социализма мара истори чуйь эггара хьалхе наькъа Iаьделли халкъа доле Iаьдаьл хиннa дIаэттац демократи. Аьхха социализмо мара тешаме гаранти ла наьха гражданскиполитически цхьатерраьрча бокъоний, сага боккъонца йола кортамукъал. Аьхха социализмо мара общественни вахаре масса а мотта чIоагIъац демократе принципаш.

СССР кердача Конституце дикка шар а йар йоьхагIа а йар граждани социально-экономически политически шоашоайн боккъонаши парлагIатонаши. Цунца цхьана советски наха боккъонаш дIакъаста йоаш йолаш эц декхарех, кортамукъал — гражданскибехктокхами, цхьиi хьашташ — общественникъахьеж.

Вай строя демократизм тIа-тIа йизза хьагойт СССР политически мард йолча халкъа депутатий Советашта шоай болх тIа. Керда Конституцe тIайийцачул тIехьагIа Советий болх кхы а лакхагIча лагIа тIа баьннаб. Лакхлуш ба боахами культурен хьальяра дешаш къоастадечара цар лоархIам. Миллионаш болча депутаташ, Советий активисташа хаддаза болх бу халкъа юкъе, чакхйоах пачхьалкхен доккха дара хоаьо.

Парте вай декхар ларбI профсоюзий, комсомола, ерригача дукхаче наьха организацей, къахьегача коллективий хьинар мах-мотта айдар. Критикаи самокритикаи дагIаехуалар, общественна хетар уйла тIа а йохийтам чота нийдар, къахьегамхой хьаштешкен цар дIадахаршкен йоаьхоаца хьожийга, Мехка шерра чакхьйоалаш я СССР кердача Конституце лара тIа законодательни болхий шерре программа, халкъа тIехьожаи чIоагIбара, пачхьалкхен дисциплина, законности правопорядкеи Iалаьмате чIоагIа лелара лейдане гIуллакхаши чакхйоах.

Коммунистически парте дIахо йодача хана а чIоагIдаьра йоаккхо оргьа общество политически система эргайоалаш тоера. Коммунистийи парте боацарийн блоке кандидаташта доаьрри дIахо чIоагIдара, социалистически халкъа Iаьдал оаладами дагIаехуалара тIехьа кхаж тоссар.

Накъъостий харжархой!

Вай хIана хьакхоллара ерригача опыта тешаву вай дIахьоши боле наьк нийса, политически нийсь хиларах. Цу наькъагIа вай да толамаш даьхара), программаи да ларбIара чакхдоаялга Iилмацара бахза лейда кар беза дагIаенана социализма торанна. Цу торанах лейда эцаче хьинара дакъа лоацилга — коммунистий, комсомолций, берригача советски наьха сийлах гIулкхa.

КПСС Центральни Комитето вахара лоархIам болаш ларбI хIара советски сага шийна чуйь коммунистически тешам, хьинара вахара нись, коммунизм хьалъе шийча хилар, лоIам, болаши хоаши хилар хьахкхедар:

Къахьегаца оасарлен, эффективности, дикалы айяра тIехьа тIаргIерта къоасам лоаттабар, шаьши дIа-юхе декхарий, юкъерча гIулакха бола бехктокхам айбар, коллективизмаи накъъостали тамне йоле уйла дагIайоалар;

[illegible] доккхагIа бола опыт тIаргIерта наргаргIа, шай профессиональни говзал эргайоалаш тоер, инициатива новаторство хьагойтар;

Массадолча хIаманна а ше мехка да хилара уйла хьагойташ, халкъа рузкъах дикагIа лейда хьар, элата, металла, доагора хIара килограмма чоамбар, шай дуккъ-цIах доле Iалам ларъдар.

Коммунистически парте турпала болхлой класс, сийдолла колхозни шарудий, халкъа интеллигенцеш, берригa советски наьх тIехьа общество инициативах, Iилма-технически дувзениш потенциала тIа-тIа эффективнагIа лейда эцц. Коммунистийи парте боацарийн блоке кандидаташта тIехьа кхаж тоссилга — из да вай Даьхе кхы а хозьаш-тоаера, котаноцца коммунизма хьалха из шера тIехьа кхаж тоссилга.

Дезе накъъостий! Советий Мехка сийдолла маьхарий!

Доккха да советски халкъа карагIдьнинарашттен котталонашта юкъе оаш дитьа дакъа. Кхалсага-къахьегамхочун, кхаесагана массазе а йоаьхо яр — вай общества керттера декхар. ХIамаш шерре торонаш лу производственни общественни болх береш хьалхеедарше, дезала йоакхо ярца цхьан тардаш лелабе. Партеи пачхьалкхеи дIахо йодача хана а тоадергде кхалсага къахьегами вахарен хьалаш, Iалашдергд общественно-политически вахарера цар лоархIам дIахо айбелга.

Комсомольцаш, кегий наьх маьхарий!

Шо — доаккагIча накъаний тIехьан цар турпалаpа гIуллакхаш дIахо дIахьораш. Ленински комсомол, советски кегархой массаза а ба боахами культурен хьальяча ударни участникa. Миллионаш болча къоначе наха эггара хьалха дакъа лоацаргда хоржамашка. Парте чIоагIа тешаш я комсомольцаш, кегий наьх маьхарийн массаза а масса доле хIамаша а Ленина весеташ кхочашдеш хургхиларах, Советски Союза гражданийна еза цIи дIахьа ма-йоаггIара дIахьорг хиларах.

Ревоалюци, тIеман къахьегамен хьамсара ветеранаш!

Даьхена, партена доазув доацдаш мутIахьа хилараш халкъо сийдеши лоархIаши да шо. Шох дукхаIа береш дIахо а къахьегаш, общественни балха, кегархой хьаькхабеча дакъа лоаца ба. Ветераний йоаьхо яро лоархIама моттиг дIалоаца партеи пачхьалкхен социальни политика.

КПСС Центральни Комитет тешаш а советски [illegible], кегархой а, вай ветераншаш коммунистийи парте боацарийн блоке кандидаташта тIехьа кхаж тоссарг хиларах, аьхха политически система, коммунизм хьальяра юкъьарча гIуллакха дерригa дола дакъа наьха хIамьа гIортен шоаш хилар хьахьекхургхиларах.

Накъъостий харжархой!

КПСС-а доле хIама де а деьд дола а да коммунизма хьальяра маьхарa хьалхон Iалашдара.

Социализм машари вIашагIа къоастадулургдоацаш да. Машарах долча ленински Декретагара вай деношка кхаччалца Советий Мехка арахьара политика машар базарца хьалийзa я. Фашизмаца лоаттабьача къоасаме 20 миллион шай къонгашех маьхаpийн байнача вай халкъа дола хоа тIом йихига фуд. ХIаьта чIоагIа машар лоаттаберал дазагIа хIама дац вайна!

Партен Советски пачхьалкхенон тIаргIертан толамен вахара чакхйоаеш КПСС XXIV съездо хIалхаьлъоха машаре Программа, парте XXV съезде къоабальть машарен дунен халкъашта юкъьаре вIаши цхьана леладу гIуллакхаши бахьан, халкъий кортамукъали шоай лоIамах хилари бахьан дIахо къоасам лоаттабара Программа. Лаьттан тIара машар тешаме гIа хиннаб, хIаьта вай мехка дунен халкъашта юкъьара хьал цIапиза а ца хиначе тайнаре чIоагIданнад. СССР-а арахьара политика планета дерригача прогрессивни низаш къобальеши лоархIаши я.

Массане юкъьара машар чIоагIбара, кхоаккаи кIаьдбаьга кIоаргдаре, гарзашца кийчлуга сихдар соцадари гара Iодиллараи, тайп-тайпара общественни строй йола пачхьалкхаш машаре цхьана яхаре принципаш чIоагIъяра тIаерзаме конструктивни предложеней комплекс хьалхахьаьккхай Советски Союзо. СССР-о тIаргIертта къоасам лоаттабу империалистически ревански кулгалхойи дунен халкъаьшта юкъьара хьал кхаьдa, истора лелам юла тIехьашкахь — «шийлача тIемагахьа» берзабе гIертаи лелаярча гIуллакхашта дуьхьала. Машаргахьа бола парте лоIам, советски халкъа лоIам юзаберг боацаш ба.

Дунен социализма позицеш чIоагIъенна. Исторически лоархIам бола хIама а хиннa дIаэттар, Советски Союзо, вошарашта долча мехкашна массе а оагIорахьара гIо даьчан хьалхьлацийнча хIама а тIехьа гIо дечен хьаллоацейнен Вьетнама турпалча халкъо хьаьда котало. Социалистически пачхьалкхий дезала юкъе даьрад Лаоса халкъ. Социалистически содружество дIахо чIоагIъяра доккха хIама а хиннa дIаэттар Варшавски Договора доаьлоашхой — пачхьалкхений Политически консультативни комитета совещани, вахараш йолча партейи пачхьалкхений кулгалхой Крыме вIашагIа беттабалар.

Советий мохк — Азе, Африка, Латински Америка шоай кортамукъали шоай лоIамах хилари къоасама ларадаш догIа халкъий шоа дьаргаоцен тешаме доттагI. Вай Анголе, Эфиопе, Афганистане, Кампуче, революционно-демократически эргалоний наькъа тIа эттача кхыча мехкий халкъашца солидарность йолаши уж хьаллоацаши хилар дIаккхайкаду.

КПСС-о дагIаехуал вахараш йолча партешцаре бувцаман, марксизм-ленинизма пролетарски интернационализма принципашта дунен эаьхьате юкъерча коммунистически боллаой болама цхьоагIо чIоагIъяра гIо ду.

Парте дIахо йодача хана а сургьа дунен хьакъьоета юкъаре вIаши цхьана леладу гIулакхаш марддара тIехьа, хIаьхара дерригa революционни, прогрессивни низаш къетадара тIехьа. Коммунистийи парте боацарийн блоке кандидаташта кхаж тоссилга — из да вай ираза вахар бахьан, маьттан тIара машар бахьан кхаж тоссилга.

Машар беза арахьара политика лерригIа дIахьош, Коммунистически партеи Советски пачхьалкхенон цу цхьан тамне кIаьд ца луш уйла тIеухьйт мехка оборонни низа цуи турпала Герзашцара низаш чIоагIдара. Парти тешаш я Эскарен Флотен сийдолча тIемахоше дIахо йодача хана а шоай патриотически интернациональни декхар кхочашде маьдоагIаре кхочашдергахилараx, тIема говзал маьоггаре айбаргхилараx, социализмана карагIдьнна революционни хIамаш тешшоме ларадергахилараx.

КПСС Центральни Комитето тIехьах ша, сийдола советски тIамахой, коммунистийи парте боацарийн блоке кандидаташта тIехьа кхаж тоссаргьа. Цунца оаш дIаьхазза а хьахьекхаргда Коммунистически партена, социалистически Даьй-мехка доазув доацдаш шоаш мутIахьа хилар.

Накъъостий харжархой!

Вайна кареIа мел даьхнараш котталонаш юкъевна а Коммунистически парте — советски общества кулгалдечаи постам тIеланаи низа балхадь. Айбенна парте лоархIами сийи шерагIа а чIоагIа а хиннад наьхацаре цун бувзамаш. Теоретически низаи хьинареи хьалйиза йолаш йода КПСС шай XXVI съезде наькъа.

Марксизма-ленинизма хьехамца хьалаьа а лелаша парте бIубенна коммунизмага дуг хаьа. Советски наха массане а хьаллоац цун хьаькъал доле политика, КПСС Центральни Комитета, сийлахь-воккхача Ленина гIулакх тешшаме дIахьош боле, машари коммунизми бахьан кIаьд ца луш къоасам лоаттабеш воле накъъост Л. И. Брежнев корта летта ЦК Политбюрон бокъате болх.

КПСС Центральни Комитето дIаккхайкаду Коммунистически парти тешшаме халкъа гIулакх деш, советски наьха ираз бахьан, дукха еза Даьхе тоаеш хозъяра тIехьа, коммунизм котъяккхара тIехьа кIаьд ца луш къовсам лоаттабеш хургйолга.

Накъъостий харжархой!

Советски Iаьдала Лакхехьарча органе хургдола хоржамаш СССР керда Конституци тIайийцачул тIехьагIа хьалхара да. Хоржамий кампани белгала я советски наха гойтача корте болаш лелаяча гIулакхашца, доккхача хьинарца. Хоржамашта хьалхарча собранешка дерригача халкъо дувц вай вахара лоархIамагIа доле дешаш, пачхьалкхен, боахама, общественни организацей болх дIахо тоабара тIеерзаь замечанеши предложенеши хезал. Харжархой наказаш вахаре кхочашдолга партийни органий, халкъа депутатий Советий болхa лоархIамагIа доле дакъа да.

КПСС Центральни Комитето тIехьах ша, деза накъъостий, Советски Социалистически Республикай Союза гражданий коммунистийи парте боацарийн блоке кандидаташта тIехьа массане а кхаж тоссаргьа. Из кхаж тоссарца оаш шаьхазза а хьахьекхаргда Октябра гIуллакха, парте гIуллакха мутIахьа долга, КПСС XXV съезде оттадьаьраш вахаре кхочашде лоIам болаш, Ленина хьехаме, коммунистически хьалхон дика, бокъ ба а къоасам лоаттабе а кийча хилар!

МАССАВА А ХОРЖАМАШКА ГIО!

ЯХИЙЛА ВАЙ ДАЬХЕ—СОВЕТСКИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ РЕСПУБЛИКАЙ СОЮЗ!

ДАХАЛДА СОВЕТСКИ IАЬДАЛ!

СИЙЛЕ ХИЙЛА СИЙЛАХЬ-ДОККХАЧА СОВЕТСКИ ХАЛКЪА!

МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА БАЙРАКХА КIАЛ, КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ КУЛГАЛЦА—КОММУНИЗМ КОТЪЯККХАРГАХЬА ДIАХЬАЛХАШКАХЬА ДОЛЛЕ!

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитет

Хоржамашта накъадолхаш

Къонача харжархочун клуб

Нах духхагlа гlулу Магlалбикерча «Октябрь» яхача города культура Цlагlа. Укхаза ВЛКСМ городской комитета, районии культура отдела хьалхлеица вlашагlъеллий къонача харжархочун клуб.

Шоашта хьалхашка оттадаь дехкараш толамца кхоачашдеш ба клуба совета членаш ВЛКСМ горкома секретарь А. Богатырев, универсальни библиотечни система директор М. Г. Дзейтов, города культура Цlен балетмейстер А. Леймоев, инструктор-массовик Л. Долгиева, киномеханик А. Мамедов, культура Цlен директор Д. Коттоева.

Дукха ха йоаццаш СССР Лакхехьарча Совета хоржамашта хетаь доклад йир города культура Цlагlа А. Леймоева. Чlоагlа уйла тlалаьйта ладийгlар цунга харжархоша. Цу лоархlамеча общественно - политически тlулаххах докладчикага хаттараш телар, шоашта хетараш дувцар, художественни фильмага хьежар гулбеннараш.

Лаьрхlа болх бу укхаза хьалхара ккам тоссаш болча къонача харжархоща. Царна довзийт СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш дарах, депутаталла харжа 'собранешка кандидаташ оттабарах дола керда Закон. Дlабовзийт советски вахара чудоацам, дувц вай общества духовни моральни гlулаххех, Советий лоархlам лакхбаларах. Кагирхошта лаьрхlа библиотекараша, газетий, журналий обзораш, книжкай выставкаш, шоай программах выступленеш ю «Искра» яхача вокально-инструментальни ансамбло, художественни самодеятельноста довкъошкоша.

Хlанз «Со Советски Союза гражданин ва» яха сайре къонача харжархошта е кийчлуш я клуба совет. Иштта дlахо йодача хана тlемен къахьегамен ветеранашца, партийни, советски кулгалдеча болхлошца, бовхамий кулгалхошца СССР Лакхехьарча Совете депутат харжа кандидаталла оттавача Арсмаков Ахьмадаца вlашагlкхетаргба харжархой, хургья хаттарийн жоапийн сайренаш, дешаргда дагахьара журналаш, ленцаш, политинформацеш, кхыдараш.

З. СОЛТУКИЕВА,
Магlалбика горисполкома культура отдела заведующая.

ПРОИЗВОДСТВЕ САННА ОБЩЕСТВЕННИ БАЛХА ТlА А

Берашха кхийна йоl яр Омарова Мария Омаровна Грозненски швейни фабрике балха енача хана. Бархl класс чакх а яьнна, дукхьашха укхаза дlаболабир цо шийна къахьегама никъ. Юкъьанца фабрикера прессаш, кхыйола оборудоване чlоагlа ухаара хетар сона, ийша лидорa Марияс. Цхьаккха балха говзал а йоацаш къахьега йолаенна цо кlезьаьнца уникошцацалла балха хьоажайир. Ше хо болх беш йоллашьеха а кхычар беча балхага хьожаш, ца хоаш дар хьа тlехтин хулар ер, яхаш дуц хlана фабрикерча къахьегама ветеранашта. Шераш сиха дlаухар. Хlама хара тlакхувча Мария Омаровнас массехк балха говзал караерзайир. Фабрике беча балхах йбьнюкха процесс яц цунна тlехдикa ца йовзаш. Сушильщица, резчица, прессовщица говзал во lоваль, болхий дукха ба. Царех цаl а шуй хьехарча санна хьинаре къахьегарца белгалъяьнна йола Магомадова Тамара, кхыбараш.

«Тlехьабусараш боацаш бе-болх!» яхача девизагlа къахьегараша юкъеяьрийча социалистически яхье хадданза хьалха хатташ хиларна белгалъяьнна я Омарова Мария. Цхьаккха смена дlахийтац по шийн смении норма 115—120 процент кхоачаш ца еш. Хlаьта ре хьаею йола продукци дикен тlехдикен мара хилийтац. Иштта къахьегаш йола из, пятилетка хьалхарча кхаь шера план ханал дукхха хьалха кхоачаш а я, укх шера шоллагlча ах шера чотах къахьегаш я.

Хьинаре къахьегарал совгlа общественни балкаца а дика дакъа лоац Мария Омаровнас. Халкъа гlалбоакама группа, профсоюза фабкома члена, Ленински райсовета депутата (шоллагlа хержа я из) декхараш цlенек дизза даьк кхоачашдеш хьабоагlачарех я из. Масала, Ленински райисполкоме жилищно-бытовой комиссе, иштта депутатски группа член йолча цо къоастаде дезаш дола дукха хул. Цхьабакъда, цу дакъе шийна тlадалла гlулаххи шийн белкагlа цо къоасте ца деш дита моттиг яц. Грознерча № 2 йолча гlишлош-материалий комбината гlалла доацаш хьалдаь наха чубеха цlенош дукха кхоачамбоацараш а долаш эксплуатаце дlаделар. Царга нарда вахар диллача вахагара цох лавана къахат кхычар райисполкоме. Из доаш къоастаде хьоажийр Мария Омаровна. Къахьегамхоша, харжархоша белгалдаьха кхоачамбоацараш долаш хьаар. Царех лаьца акт а оттаь, из доаш дукха оттадир цо Ленински райисполкоме. Керда беха хайнача наха белгал мел даьха кхоачамбоацараш дlадаха довкъостал дарах, дуйна чlоагlа бераал оалаш бар уж.

Депутат хилараш тарра дуйна тlачlоагlаьнй № 7 йола домоуправлени. Цо беча балха, белгалдаьха балхаш иштта чакхдоах хьоаш хадданза тlахьожаш лоаттабу Марияс. Нагахьа санна цо шийн декхараш кхоачаш ца деш моттиг цийслой управлени болхлой оарцагlбоах депутата уж толампа кхоачаца тlехкхоачаши дара. Ленински райисполкома жилищно-бытовой комиссе член йолча цунна дукха дешиш тlаккхухь харжархоша. Царга а хьем боацаш сиха хьожаш оамал я дуи. Иштта цо къостадаь харжархой дешаш lалаьмате дукха да. Царех цунна дега тоам а хул.

Фабрика болхлошта юкъе лаьрхача социалистически яхье хадданза хьалха а латташ бешха-дика толамаш дахарех, юкъьарча белхаш тlа хьинаре дакъа лацарах дукха совгlаташ тийннад Омарова Марияна. «Социалистически яхье котъьинар» яха массехк сийлен знак, «Коммунистически къахьегама ударник» яха сийлен цlи енний, предприяте сийлен книжка тlа дlаязъяьй цун цlи, хlаьта тийнна сийлен грамоташ, ахчан премеш, яьха баркалаш дукха да.

СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш хулача денна сийлаяца накъабахара дохкий декхараш тlа а яйца, къахьегама вахте эттаб фабрика болхлой. Массаьо а санна цу къахьегlара вахте а хьалха латтеш хьабоагlа Мария Омарова.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

Иттлагlча пятилетка дилагlча шера хlин ханал хьалха кхоачашъяра доккхий социалистически декхараш тlаийцад Грозненски ремонтно-механически завода болхлоша. Уж толамца кхоачашдара массала санна социалистически яхье хьалха латт токарь, коммунистически къахьегама ударник Морозов Владимир Александрович. Цхьаккха смена дlахийтац цо цаl-ах норма кхоачаш ца еш. Иштта къахьегаш хиларах завода Сийлен книжка тlа дlаязьяьй цун цlи.

СУРТА ТlА: (аьрдехьара ахтекъа) токарь, нагирхой хьехархача токара говзал lомаеча В. Мостовойна хьехам луш ва.

И. ПЛИЕВА сурт.

ДИКА КЪАХЬЕГ

Шийн балха довкъостал тlакхьежача хlинна а белгалагlа яц Грозненски производственни швейни объединена чуйоагlача № 3 йолча хlамаш тегача цеха оснорощица Бабижаева Наома.

Цхьабакъда, цун къахьегама толамаш хьахьоих массаьа санна йоацаш шийн тайпара хьинар долаш саг из хилар.

1971 шера дена пие цу цехе болх беш балха темп лохъялийтац Наомас. Цудухьа вlаштlехьдаьннад цун иттлагlа пятилетка ханал хьалха кхоачашъе. Хlана из хьинар дола йоl къахьегаш я цхьайттлагlча пятилетка чотах.

Зlамига йолаш бархl класс яьккхачул тlехьагlа ера Наома балха. «Укх профессех кхеташ, аз ер леха хlама-м дацар, — йоах йоlо — сон йоккхагlйола са мац яр укхаза болх беш, цудухьа ела хургьар-ах со а укхаза балха, цхьабакъда, хlанз цхьанна а балхаца яйса кхоачамбоу болх хуцарг-м бацар аз».

Ше оснорощица яле а цехе кхоачашъеш йола 37 операци дика хоаш я Наома. Нагахьа шийн болх лаьгlбенна ха ела моллагlча машина lотlа а хайа сагоагlа е ела операци ю цо. Кулга говзал йолча йоlо дlагlа а лаьгlбалийтац хlамаш яхарцен тегарцен шийн бола бувзам.

Юккъьаца дукха халонаш кийслора кхуш йоагlача йола, цу атта боаццача балха тlа, цхьабакъда, хьалхарча денешка делв безабенна болх бутаьацар цуана. Къахьегамцарча безамо лаьлкашна уттта халонаш лаза а еш елар из бокнчача къахьегамах.

Наомас беш бола болх чоаллаиех бехкиткхамех ба. Хlама аьлча цхьа-дале цар цехо хьаьеш йола продукци эггара вай хьамсарагlа болча наха — бераша лаьрхlа я, шоалагlа-дале Наомас беса а хьалникхара а нийсъярах тийша да деша аха ха йолча малача бераш лаьрхlа йола хачеш технически тlакхьонама отдело дlадеккхача беса хилар.

Цудухьа йоах Бабижаевас: «Ерригача цаха болх сай балхах тийша болга а хоаш кхетабу аз сай бехктокхам, хlаьта цlагlа а ера а сатем кхаац са балха тlа сайтара гlалат далар кхераш. Со бахьан шоаш хьабаь баьмка болх брак бича новкъостий раьза миче хургба сона».

Къонача йиlий, «коммунистически къахьегама ударника» Бабижаева Наомай хьинаре къахьегам белгалбоаккхаш цунна енцай «Пятилетка къона гвардеец» яха ВЛКСМ ЦК дото знак, хlаьта цун къахьегам белгалбоаккхаш тийнна Сийлен грамоташи яьха баркалаши дукха а да. 1975 шера денз «социалистически яхье коттьаьинар» яха цlи лелаю цо.

Хьинар дола саг ше хилар духхьал балха тlа хьахьенка lац из.

Балха санна толамаш доах цо школе а. Цо тlехдика дешаш хьалхара ах шу чакхдаккхарах из балха йолча цеха цlерагlа благодарность яйтай дукха ха йоацаш.

Дукха ха ма-йий хьо бархl класс чакхъяьккха яьнна я кхы дlадо lа ца деша а, хlаьта балхо ма-йоайой ха. Мишта вlаштlехьдоал хьа иштта дика деша а болх бе а аьнна шийга хаттар дича, Наомас йоах: «Кхы со нахал тlех йолаш дац из, духхьал уж цанхха а гlулакх со дезадениа йолга хила деза аз. Безамо фуннагlа а ма-дайтий. Бакъда, са яхаре хlара минута лаьрхlа я.

Йиlий дог-уйла иштта хилар доахийт цунга къахьегама толамаш а. Хозахета яхац цхьанне санна шиние а: цеха начальника Тисейко Лидия Ивановнаси цеха мастера Григорьева Маргарита Михайловнаси «Ала йиш я йолаш ала мел хоаш дола дикадар ала доагlа-кх Бабижаева Наомех».

Уж мел дола гlулакхаш шийн доллашехьа а общественни болх юкъагlа битац къонача йоlо. Из укх массехк шера вlашта профоргалла херж цеха коллективо. Шийх бенна тешам бовбац цо цу дакъе а. Цунна дика хов болхлошта эшар. Хlаьта иштта дика хов балха тlа царех цаl гlалат ваьлча а. Местком членашца дага а яьле администрацета дlа ца кхаьйиташ меттавоалаву хирцаьннар.

Даьхача толамех кхоачам гаь ца lеш, Даьхен гlулакха кlаьд ца луш къахьеген шийн говзал теоретически практически лакхъеш дlахо дlаяхен дага я Бабижаева Наома. Цунах цун кхалгхиларах шеко а яц.

Х. АУШЕВА.

ХЬОКХАМ ЭЦА ХЬАЛХАЛАТТАРАШКАРА

Шура яккхарех ва пачхьалкхенга йоххарех гlуланка районе хьалхарча моттигех цаl я «Победа» яхача тха колхозага, цудухьа из лоархlаме хьайбай продукт йоаккхача во доаха толамаш а цунна кийслу халонаш а чlоагlа lатъ ерригача района хьехамашта.

Халкъа lаьдала лаьхьарча органе — СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш дарa кийчо ярда дувзадена политически а къахьегаме а хьинар lалаьмате чlоагlа айдена ба укх деношка советски нах. 1974 шера хоржамаш хиначул тlехьагlа дlалахача хана доккхий толамаш даьлад вай метто коммунизм хьалхьара ерригача участникаша, КПСС XXV съезда решенеш чакх а йоахаш толамца кхоачашъяьй пятилетка хьалхарча кхаь шера шаи.

Вай халкъа вахаре дикка доккхий хувцамаш къаьстта дика гуш да йоанна йоацача тха хьайбаш леладерий коллективна гlулакхашлен вахарен. Дукха ха йоашиш а тlехьа колхозе а районе а аттра тlехьаюсараштa юкъе яр ферма. Юкъера лаьрхlача шера lетто яу шура ерригa а 1500 килограммел тlехйоалаш яцар. Йолаш яцар хилацза яргйоацаш йола технически а доакъарий а баз lай цистеръе мара тоъацар доакъар.

Волх тоабе доладелар тхо къахьегама хьалашл хьайбаш леладераштa къахьегамaх лури хувцаргара, социалистически яхь шерра йоарна а я. Фермаш шерра механизаци йир, хьайбашта хий меладелга, доахан деттнига, хьайбаш латта моттиг цlеаьелга механизмашца де доладелар. Доакъар лаьрххlа цу гlулакха вlашагlъеххача отрядашта lалашду, хlаьта из дика а шортта а хул тхога хlанз. Хьайбаш леладерий мукъагlа хилар йlаьхкача дакна лаьрхlа йола хий дехка-даьгlенаш, цар лу доакъар lалаьмате дика а дарегlа а да. Шерра юкъейоалийир ферме искусственни осеменени, шурейн доакъарен дикала тlахьожам лоаттабу, хьайбашта дlадулла доакъар кийчду а тоаду а механизмаш санна дола lилманен техникаш карегlдаьнна нергадараш.

Из бахьан долаш лоацача хана хувцаделар ферма сурт. Хlанз тха ферме да цхьа эзари ах эзар совгlа бежан. Царех 737 етт ба, детташ 38 доарна а йолаш.

1978 шера дика лоархlар тха коллектив пачхьалкхенга шура йоххара планех тlаийцача социалистически декхарех. Иштта, шура йиххара план 1620 тонна социалистически декхараш 1650 тонн хиннача оаха яьнкхар 1679 тонн шура. План 1300 тонн мара йоацача пачхьалкхенга ехнар 1402 тонн.

Ше lалашдеча доахангара шуре яккхара ферме хьалха латт Надежда Павловна Терехова. Шоаш леладеча доахех хlара lаттагара колхозе эггара хьалха юкъейра лаьрхlача 3000 килограмм шура яьнкхарех цаl йолча цо 32—36 килограмм яьнкхар дlадахача шера. 1977 шерарча шийн рекордал цаl-ах центнер тlех а йолаш.

Дика бу болх къонача доярках Албакова Тамарас. 1977 шу чакхдоаллаш цунна дlаденнача доахана группа дилла а кlеавга лора шура, планаш за... дlахкачадар. Духхьал цхьан шера Тамарий вlакхтlехьдаьлар ферма юкъерча хьокхамашта кхача меттел, хьалхалаттарий мутlарашта лаьенка а. Дlадахача шера шийн группера хlара lаттагара 3018 килограмм шура яьнкхар цо. Цунна тlехьахкувч йолгlар кхы а ши доярка — Валаева Марьям Шатухина Елена. Уж йиъ гаьнна хьала а фермерча шоай нешел. Кхоачам ба дlадахача шера ферме юкъера лаьрхlача цхьан lаттагара яьнкха шура 2273 килограмм хиина хилар йатадехача.

Иттагlча пятилетка дилагlа шу доладелча деза массанех а хьалхалатт уж доаркхаш. Бакъдар аьлча, Албогачева Тамарас шийн группа кхыгар доаркхага дlа а ена, духхьашка дахкача доахана группа хьайцай, цудухьа кlезигъенний цо йоаккха шура а. Амма из тешаш я шо цу доахаца а тlехьабусараш юкъе хург ца хилярах а шийн хьокхамаш лакхдергхдарах я.

Хьайбаш lамгара доахана бокхха лоархlаме болаш ба доахана хьоэкаш бола Имадаев Або-Муслим цуи гlончa Бехоев Леонид. Дайшигов Нипо цун воl Мухтари, Шаров Иван, Васильев Николай. Дика бу цар болх, хаинахьа гlудаьх ду деттача доахаита, царна хlама дуллача хана доаркхашта новкъостал ду, доахан кхабара рационалош цар распорядкаеш хьох.

Вайlалашъяьлц ферма доакъарца. Кийчъяьй 5500 тонн силос, кхал йол, шортта чe, пхи эзар тонн баьца хьоар. Январь бетта хlара денна цхьан lаттагара йоаккхаш хилла шура 4 — 5 килограмм яр, хlаьта опыт йоакхагlа йолча доаркхаша 8—9 килограммага а-кхоачаю из.

Иштта толамаш доахе а, цхьайола халонаш кийслу тхона. Барда ца бахьаш, хий доацаш, хаинахьа дая хlама ца дахьаш моттигаш а кхыдола кхоачамбоацараш а кийслу ферме. Амма коллектив болх бергболаш я тха, доаркхашеи доахангa хьоьашабарашеи дика кхетаду шоай декхараш, хlаьта, нагахьа санна болх лерттlа дlабахьара хилавца дергдоацар царна лоаттадой, цар цхьаянна а хlама бlу а ца нъонабеш шерда толамаш доахарца.

Укх шера тха ферма тlаийца социалистически декхараш лакхагlа да: план 1620 тонна йолча 1720 тонн шура яккха. Сона хет, тхона цу декхарех лоархlадергда аьнна.

В. ХАМХОЕВ,
Сунженски района «Победа» яхача колхоза № 1 йолча шурий-товарни ферма заведующи.

Кхоачамбоацараш дlадаха деза

Дика чакхдаьккхар дlадаха шу тха районерча «Чечено-ингушвино» объединенена чуйоагlача совхозий хьайбаш леладераша. Иштта, халкъа боахама план 800 тонн йолаш, пачхьалкхенга 821 тонн дулх деххар. Цунца цхьана ерригa район хьайбаш карагlдаланзар дулх дохнара план кхоачашъе. Духхьал «Скотопром» треста «Алханчуртский» совхоза бехках. Цо соахка пачхьалкхенга дехкар 543 тонн дулх, шера план 40 процент мара кхоачаш а ца еш. Из нийсделар, нерттерча дакъе, доакъар тоъам боллаш lалашдаь ца хиларах, хьайбаш во кхабар, lуньал во дар бахьан долеш, планага а графикага а хьежжа дулха лаьрхlа хьайбаш чу ца оттадарах.

Цунца цхьана, бежаза бовла безам болаш, совхозаш кулгалхой бехк кхыча боахамашта дlатlабилла гlерт дулха кхабара ханнахьа шоашта кагий доахан хьаденнадац яхаш. Дерригa иштта а дац. Масала, хlара бежана планагlа дийнахьен буси 480 грамм дулх тlакхета дезаш хиннача 258 грамм мара кхетанзар цига чукхоабача хьайбашта, хlаьта хьанкхарчашта, план 450 грамм йолаш, — 253 грамм мара кхетанзар. Из а — хьайбаш кхоабаш доадаь доакъар планал совгlа хиннадоллаш а.

Шура йоххара план 2870 тонн йолаш 3003 тонн ехнар соахка тха района хьайбаш леладераша пачхьалкхенга. Цхьан «Советский» совхоза мара карагlдаланзар шура йоххара план кхоачашъе. Хlаьта шура яккхара план кхоачаш ца еш эорхlенех яхаш боахам бисар. Из бахьан долаш района а вlаштlехьдаланзар планага хьежжа шура яккха.

Къаьстта во да шура яккхара гlулакх «Ингушский», «Советский», М. Горьке цlерагlча совхозашка. Духхьал цу боахаммий бехках районе яккханза йисар 264 тонн шура, цунах ахаил дуккхагlьар «Ингушский» совхоза бехках а юсаш.

Шура яккхара пленаш кхоачашъьяраш «Луч», «Кавказ» яха совхозаш я. Цхьабакъда, цар а кхоачашболаш дика пайда эцанзар хьайбий продукци дукхагlа яккха йиш хулийтача торонех. Масала, «Луч» яхача совхозе хlара lаттагара 2221 килограмм шура яьнкхар соахка, хlаьта «Кавказ» яхача — 2163.

КПСС ЦК июльски (1978 ш.) Пленумо юрта боахама къахьегамхошта хьалхашка оттадаьча декхарашка хьежача из хьокхам геттара лоха ба. Хlаьта хьайоаккха шура дикка тlаккхетаргья зоотехнически бокъонаша дlадехкача тайпара доахана фу тоадеш, хьайбашта lуьал деш, доакъарах пайда эцаш, шурий хьоаил, цун дикали цlенали айира де дезар чакхдоаккхаш болх бой.

Фермай болхлошта къахьегамца эггара бехктокхамегlа йола ха я хlанзараяр. lангара доахаш да хьайбаш. Из болх чакхбаккхарга хьежжа хургья тlехьагlа йоаккхаргйола продукци.

Тlакхха миштa вlаштlехьбаьккхаб из болх района фермашка? Цунга хьожаш хилар дукха ха йоацаш тха управлене специалисташ. Итогаш гlадлугаш яц. Масала, М. Горьке цlерагlча совхоза шурий ферма. Кlалхьарцар дац укхаза доахане ча къе хилар бахьан долаш. Кхоачамболлаш яц йола. Машинаш кlезига хиларах ханнахьа хьанхувлац боахлой ферме. Специалисташ хьожаш хиннача дийнахьа lуйрийна 10 сахьат даьлча мара доладанзар доахан детта.

Кораш, наlараш тоа ца яр бахьан долаш мух посещене чухьекх, транспортеро болх баш, кувхаш, кхо хьагуя а деш, шодашца корагlа арекхувс.

Муж кийчбу оборудовани йоллаше а из маттахьа мара лац доахана. Из бахьан долаш дийнахьа lаттагара йоаккха шура 2,3 килограммага мара кхачац.

Кхы дикагlа вlаштlехьбаьккхабац хьайбаш lангара дахара болх «Ингушский», Ахриева цlерагlча совхозий фермашка а. Масала, Ахриева цlерагlча совхозе муж ца луш кхо ди даьккхар доахана, из кийчбеш йола агрегат йохар бахьан долаш. Цудухьа тамаш е езаш дац хlанз ферме йоаккха шура соахка укх ханна хинначул 300 килограмм кlезигагlа хилар.

Хьайбашта lуьал деча дукха кхоачамбоацараш нийсдалийтарах «Ингушский» совхозе йоаккха шура 700 килограмм кlезигагlа я дlадахача шера хиннача.

Дlахо ла йиш йола хlама дац из. Нийсденна кхоачамбоацараш ма-хулла сихагlа дlададара ерригa шоай уйла тlаяхийта еза района а совхозий а кулгалхоша, специалисташа.

А. КОЛОЕВ,
Магlалбика района юрта боахама управлене нерттера зоотехник.

Дешаца а гlулаккхаца а

Тхо дlачудоал машинаькъахой хоза кийтъьача Н. К. Крупске цlерагlча культура Дворецe. Цук агитпункте я агитатораштa гlона йола стендаш, центральни а республикански а газетий подшивкаш, журналаш, массово-политически, агитаторий балха планаш. Дерригa вlаштlехьдаьккхад бlарг кхетаргболаш, хоржамашта тlахьехаш. Хlаьта хьажа безам бараштa шера онраш йола телевизор я.

Укхаза холуш да кlара нерда хьахулача дено дерригача халкъа цlейна — СССР Лакхехьарча Совета хоржамашта вай дlагарта дутилга. Хlара, ди массаза доал цlерагlа дlаиржаш латт хоржамашта хьалхара кемпани. Цуk лоархlам хоадам' боллаш белгалбьаккхар КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председатела Л. И. Брежнева: «Юккъьанца дена лерттlа дlайолае, парте XXV съезда, Централни Комитета Пленумашa белгалдаьха декхараш кхоачашдара керттера уйла тlайохийтаргйолеш оттае еза из». Уж дешаш до дезарий программа а хиина дlаёттар Грозненски вагонни депо партийни комитета: чlоагlйир агитколлективи политинформаторий группеш, царна семинараш йир, оттайир беседашта лаьрхlа тематика, хьехаргжад эшаш дола литература. Цу гlулакхаца тоабаь дено цехашка а хоржамий участке а наха юкъе беш бола агитационно-массови болх.

Харжархошта дукха хlамаш да вагонни депо агитаторий. Хlака аьлча, дукхагlбараш производстве хьалхлелашерхи новаторехи латт уж: цистернаш юла Дранов Николайи деповски ремонта котельщика Пашичкин Викторн шоай пятилетка планаш кхоачаш а яь укх хоржамашта хьалхарча деношка 1981 шера чотах болх беш ба. Иштта прогрессивни технологех сварка еш волча Головатюк Аркаде а 160 процент кхоачашъю шийн хlара деннара нормаш.

Из йоаккха агитколлектива парта идеяш наха юкъе дlайоарждае дика хоаш, хlанза СССР Лакхехьарча Совете хоржамаш деча хана харжархошца идейно-политически кхетама болх беш. Цу лоархlамеча гlулакха къахьегама толамаш а доахаш уж накъабаьхара кийчбеш болга гучадоал агитаторий дневникашкен учета журналашкен хьежача.

Оаха деш агитаторий Л. Домбровскайи, И. Лазаревай дневникх. Беседа яьй А. В. Феньевай квартире. Ладувгlаш хиннав 5 саг. Дlахо дlададаь да цу беседе дийца дешаш. Иштта харжархошца дь балхаш дlаядаь да агитаторий В. Пашичкина, В. Землянe, В. Чекунова, Н. Дрепова, А. Точиева, М. Мехидова, кхычар дневникаш.

Харжархошта СССР Лакхехьарча Совете укхал хьалха хоржамаш хиначул тlехьагlа дlадахача укх дизъ-ах шера исторически лоархlам бола хlамаш хиннилга чlоагlа уйла тlайохийташ дийцар агитатораша.

Ф. СУХАНОВ.

Планаши карагlдийнняраши

ВАЙ ДЕГlААХАРА ПЕРСПЕКТИВАШ: БlАРГ—1990 ШЕРАГА

АПН корреспондента Михаил Пучковна хеттараша жоп луш тха СССР Пачхьалкхий плании комитета председатела заместитель Николай ИНОЗЕМЦЕВА.

— Иттлагlча пятилетка кхоачагlа шу чакхдаьннад. Мишта 1978 шу чакхдаьлча хилара советски экономика дегlаахара юкхьаццара итогаш?

Тханн Советски Союзо арахец дунен промышлении продукце пхелагlа дакъа. Кхарча пятилетка дlадахача кхаь шера дикка шер а яй нерда а яьхай халкъа боахама керттера производственни фондаш. Уж дегlаяьхай 195 миллиард сома, хlаьта тахан цхьа триллион сомага а кхаьчай. Цу юкъа хьалъяьй 700 совгlа йоккха промышлени предприяте.

Хьоттайя хьалаш чоалланe доллашехьа а 1978 шера чуденад 235 миллион хоьндлат. Вай мехка исторе чухьэтара лакхагlа боле хьулкъам-ба из.

Цу кхаь шера лаьрхlа хинна бахача наьха ахчан доходаш лакхъяра задамеш кхоачашъяьй. Дикка лакхбеннаб бахача наха деча бытовой гlулакхий боарам. алсамъяьннай розничена товарооборот. Шер-шера 110 миллион квадратни метр наха чубаха цlенош ду вай мехка пачхьалкхен чотах.

— Хетаргкхьа, керда вложенеса совгlа йоккха лоархlам болаш хинад уж толамаш доахача общественни производства эффективность лакхъяр а?

— Бакъда, хиннад. Карарча пятилетке общественни производства эффективност, лакхъяра тlаберзабаь наиx — вай экономически стратеге лоархlаметlара дакъа. Эффективноста лоархlам дlахо кхы а дакхлургба. Из да хlанз керттера теркам производства интенсивни факторашта тlаухийт кхилга. Юкъметтиг а хиина дlаоттарегда хьакьйолаш йолча производственни фондех кхетайца пайда эцар.

Доашхарада вай из масал а доаладаь. Нийслагlча пятилетке къамах доход 28 процент дегlайоалайяр капитальни вложенеш 42 процент алсам а яьха. Хlанзарча пятилетке къамах доход 26 процент дегlайоагlилга lалашдара 26 процент мара алсамъяха езаргьяц капитальни вложенеш. Цхьабакъда, нагахьа санна хьалха къамах доход цхьан процента лакхъйлар 2 миллиард сома лоархlам болаш хиннадале, иттлагlча пятилетке из 3.6 миллиард сома лоархlаме да.

— Хlаьта миштай, Николай Николаевич, советски экономика дегlаахара перспективаш дlахоагlа юкъ хьайича?

Хlанз СССР Госплан 1990 шерага кхачхалца мехка экономически а къамий гlулакхашта а дегlаахара дукхахьа ханна йола перспектива оттаеш я. Советски Союза хlанз йолаш йолча экономически потенциалан цун lилама ресурсашен торо хулийт вай дуккхача хана йолча перспективе халкъа боахам лакхача темпашца дегlаухилга а советски наьха вахара дlахо лакхлургa а lалашде.

1990 шерага кхачхалца йола программа кийчъеш, дукхагlа теркам тlабахийта беза йола проблемаш нийсагlа къоастаяра, глобальни хьакьехьара объективни башхалонаш теркалъяра Госпланo оттаю перспективни дегlаахара массехк вариант.

60-чен 70-гlа шераш доладеннача хана нийсдача 80-ча шерашка кlезиглургба вай мехка тlакхета къахьегамогардола бакa нах. Цудухьа дикка дарглоаяа хlана да къахьегама овсарле лакхача темпашца дегlаухилга lалашдар. Цу гlулакха кердайоха еза технологи, комплексни механизаци автоматизаци е еза. Йоакхий вложенеш керда балха моттигаш хьаяра ца а хьежаеш, керттерча дакъе дlауха къахьегам кхобара, производства эффективность лакхъяра деча гlулакхашта хьежаергьа.

Иштта терналде деза, юккъанцара бийдал хьайкхара хьалаш дукхача дакъе доалхаве дерзаргхилар, цу тlа а бийдалах йоахна пайдена компоненташ кlезиг а луш. Хувцамаш хургда бийдал йоаккхача географе, эгара хьалха доагор доаккхача. Цунца дувзадена даьза дарглоацаш да материальни ресурсий чlоагlагlа кхомбар, бийдалах кlоаргга пайда эцари отходаш ца хулийта технологи юкъейоалари, машиний оборудованех технически параметраш лакхъяр, довгорен бийдален удельни расход лохъяр.

— Фу аргдар lа мехка территоре тlа промышленноста предприятеш дlайийсьеча хlана хулаш лагача хувцамех?

— Индустри къилбаседенгахьеи малхбоалехгахьеи ластар — вай мехка экономика дегlаахара башхалонех цаl. Из дувзадена да цу зона уникальни lалама потенциалаца. Укхаза и 60 процент совгlа йола вай мехкдаьттаи газен прогнозни запасаш, 96 процент кlор, 24 процент асбест, 77 процент хьу. Лерхlаш да цу районашка дукха фосфориташ, цlаста, цинк, наттахьа мара ца корадоагlа металлаш хила деза аьнна.

Сибарегlен Гаьнарча Малхбоален я мехка потенциальни хии ресурсаш кхаь дакъах ши дакъа гарта, цо хьахулийт цига дуккха энергии хийн дlалоаца производстваш хьаяра эша хьалаш. Уж районаш дlахо караерзаяра керттера лоархlам болаш я Байкало-Амурски машинаькъа магистраль.

Перспективе lалаьмате лоархlам болаш фактор я гонахьара го ларабара дешаш. Нагахьа санна карарча пятилетке гонахье ларабара 11 миллиард гарта сом хьокадаьдале, дlахо йодача хана уж расходаш дикка дегlаккха тарлу. Из вай терналду.

— Мел лоархlаме да, тьона хетачох, вай кхоачин кlовчнагъара дунен халкъьаша цхьана гlулакхаш лелалар?

— Вай мехка торонашка хьежжа хиннад хьалхара пятилетка йолаелча дена советски экономико шийна хьалхашка уттадаь плановни декхараш. Кхоачашъе еза керда, йоакха программа Советски Союза хlанз йолаш йолча из болча экономически lилма-технически потенциалага хьежжа я. Хlаьта а вай кийча да уж декхараш дунен халкъашта юкъе къахьегам бекъача шерра дакъа а лоацаш къестаде. Из да социалистически мехкашца цхьана гlулакхаш леладелга дlахо планагlа шерде деза кхилга. Из да иштта Советски Союз капиталистически пачхьалкхенашца тайп-тайпара экономически бувзамаш леладе кийча я яхилга. Цу гlулакхий дегlаахара кlийле уж бувзамаш чlоагlа хургйлара а нийсхой наькъашца шинна а оагlонна пайдана долаш хургхиларах бола вай партнерий оагlорахьара теша.

Цу тайпарча цхьана леладеча гlулакхий уж шинна а оагlонна экономически пайдана хиларах совгlа цхьаькха оагlув а ба: цо чlоагlбу дунен халкъашта юкъера машар, кхоьлламе кlийдбалар гlулакх чlоагlдаре гlо ду.

(АПН).

Депутаталла кандидатех дола дувцарш

БОККХА ТЕШАМ

ОЧЕРК

Январь бетта хьалхарча деношка дар из. Шийла сияр лийре. Сигаль морх йоццаш, йийхка йолаш, хьалболаш латтача дошоча маьлха зIаьарийн из шелах хьегергийлерах тешаш кар хIиравар. Иштта хоза доагIача дено е шоай балха тIера гIулакхаш дика леларо а дахьадарий хац, чIоагIа дегаш гIоедаьна, боккхача безамца шоайла дIа-юха моаршал хеттаю, «Красный молот» завода коа неIерашка гIолла сиха чаххбьле, шо-шоай цехашкахьа ухаш ба болхлой.

Массаьара дар санна дола балха дIа дIадоладе сихбенна бар къахьегамхой.

Вашха-дика производственникаш, къахьегама ветераш, новаторий болеш иттэш, бIаьш болхлой ба укхаза къахьегаш. Уж ба завода коллективаца шоай къахьегама вахар дийза, «коллективаз сий — вай сий» яхача уйлашца къахьегаш бола болхлой класса мехалаш. Иштточарех цаI ва юкъерча дегIара, хоза, безаме, йиза юхь йола мехкдаьтта аппаратура цехерча комплексни бригада бригадир Рыженков Николай Георгиевич. «Красный молот» заводе, хIана ше къахьегаш волча цехе болх а беш, юххьанца дIабоалабир цо шийн къахьегама никъ. Тхьаь бархI шу дизад цул тIехьагIа.

Со мехкдаьтта аппаратура цехе нийсвеннача дийнахьа дукхача болхлоша, комкъосташа дег тIера чIоагIа дайкъала вуцаш, лоацаш доахаш вар Николай Георгиевич СССР Лакхехьарча Совета депутаталла харжа кандидаталла оттаварах. Цун вахара духхьашха нийслуш гIулакх ший ва. ВархIаннагIа харжача СССР Лакхехьарча Совета депутаталла харжа хиннав, цул тIехьагIа Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета депутаталла харжа. ХIана юха а СССР Лакхехьарча органе харжа оттаьве Николай Георгиевич. Фуд теш кхоалагIа а иштта боккха тешам балар?

— Хьона миштта хетт из, Николай Георгиевич? — хаьттар аз.

— Духхьал сона сайна карагIдаьиначун мах бар, са сий дар хинна IаIц, завода ерригача коллектива карагIдаьиначун мах бар, цун сий дар да из, — аьлар Николай Георгиевича.

Шийн балхах лаьца дувцара дукха тIера вац халкъа тешам беннар. Дега чIоагIа товж а хулаш дувц цо завода, иштта ше къахьегаш волча цеха коллективай къахьегама толамех, цар гIулакхех.

— Тха завода болхлой оамал ц хинна дIаэтта гIулакх да, — аьлар Рыженков Николай Георгиевича, — социалистически ялть кхетамца вIаштIехьйоахилга, къахьегама вахташ чакхйоахилга, патриотически боламаш шерагIа доаржаделга. Укх тIеххьарча шерашка республика къахьегамхой тIа а къехаш массехказза лоархIаме инициатива дIайолаяьрех я тха завода коллектив. ДIадахача шерашка санна доацаш, тха заводе вIашагIа е ехха болх беш я йоккхий комплексни бригадаш, цу хьакъехьа йоккха опыт а IоаьлгI оаха. МалагIа пайда ба цу тайпарча бригадаша луш бер, аьнна хетта тарлу газет дешараша, яхаш дувц дIахо Николай Георгиевича. ХIана бригадай вахарера цIендеина дIадаьннад «пайдана болен пайдана боацем болх» яхилга. ХIана аьлча, цкъан нарядагIа болх беш я хIара комплексни бригада. Аттача гIолла алапи йиде гIертараш боацаш ба. Уж сакха йолча бригадашка болх бе аттагIа да кагирхошта, хIана аьлча, бригадера хIара опытни, кадровй болхло кьонача болхлочо сихагIа говзал карайэзалр лоцш а цуннa эшаш дола тIо-комкъостал деш а ва. Хьехамчий болх дика вIаштIехьбаьккхаб. Йоккхий комплексни бригадаш вIашагIтохаро вIаштIехьдалийтад производствана кул-

галдеча дукхагIа болхлой къахьоэзилга.

Боккхача безамца дувц Рыженков Николай Георгиевича ше къахьегаш волча предприяте коллективах, цун гIуллакхех. Юххьанца дени юха къахьегама никъ дIаболабе аьлча, юха а укх заводера дIаболабертбар аз сай къахьегама никъ, яхаш дувц цо.

— Шийн вахар комплексни бригада бригадира Рыженков Николай Георгиевича дийзад завода коллективаца — йоах профсоюза цехкома председатель Р. Л. Мулькос. Берашха, кхувш воагIаш оIамига саг волча хана укхаза къахьега волавеннав из. МутIарера котельщик волаш къахьега волавенна Николай Георгиевич ший болх хадданзе кIоаргагIа бовза гIерташ хилараш заводе йоккхагI-

йолча бригада кулгалхочунга кхаьчав. Заводаи цун коллективах шийн шоллагIдола цIаи дезали лоархIаш а ва нов. Рыженков.

Николай Георгиевич иштта хилара тешал деш дола дукха масалаш доаладе йиш я. Укхаза хьал а кхийна башха дика производственница, вадьроек болхло, заводе дикагIволла хьехамча хиннав цунах. Хьамсарча парте мутIарашна дIанийцаф из завода коммунисташа 1963 шера. Цу сий долча цIеро шийна тIадожадеш дар, хьалхашна оттабу бехктоихам боккха хилар дика кхетадора кьонача коммуниста. Духхьал дика къахьегарах шийн денхар цIена кхоачашдаь ваьниарг из лоархIаш вола из хьинаре дакъа лаца волавелар общественни балха тIа. Парте мутIарашна волча хьалхарча пхе шера вIаштта мехкдаьтта аппаратура цеха шоллагIча участке партгрупорга деккараш кхоачашдеш, цул тIехьагIа цеха партбюро, завода парткома член волаш хиннав из дукхача шерашка. Юкъарча балха тIа шийна моллагIа тIадилла гIулакх цIена кхоачаш ца деш висса цIаккха а шийх бехк баккхийтабац Николай Георгиевича, яхаш дувц предприяте кулгалхоша, цунца болх беш болча къахьегама ветеранаша.

КIезига IаьткъаIа балха тIа IатIкъаргдола моллагIа дола гIулакх лоадам боацаш лархIац цо. Цеха партбюро член ше хиларах тарра шийна лала къахьегаш бола коммунисташ, социалистически яхье хьалхалаттараш оарцагIбоех Николай Георгие-

…шча балха тIа нийслу кхоачамбоеш цIендаь дIадахара, болх тIа-тIа тоабара, керда кхоачашаш торонаш лахара, яхье хьалхалаттарий опыт дергагIа йоаржаяра. Заводе дукхьалха комплексни бригадаш вIашагIйоаха йоалаелча боккьоаца вола организатори производственники хиларах Николай Георгиевич хьожанир заводерча йоккхагIйолча бригадана кулгалде. Укхаза а шийх бенна тешам бобаннвар цо. ТIехьаюсыта фуд ца хоиш, даим кхыча бригадашта хьокхам телаш, социалистически яхье хьалха латтеш хьайола цун бригада. Пятилетка хьалхарча кхаь шера план хадал дукха хьалха кхоачаш а яь, укх шера шоллагIча квартала чотах къахьегаш я цо.

— Тха боккхача заводе нах нийслуш тилна брен. Рыженков Николай керте латтача коллективе вIашагIа а елла болх беш я бригадин совет, цо а доккха комкъостал ду харцахьа баха тарлуш бола нах баьтахьарча низкъа тIа бохкаш. Бригадин совето балха тIа тIехьабуалам хьаухарашта, шоай бехкагIа брен нийсъялийтарашта, прогулаш ярашта зIамагIйолча разрядагIа хьожаду бригадин нарядагIа луш дола алапи. Цул совгIа бригадин совето а комиссе а дукха кхетама болх бу къахьегамхошта юкъе. Бе боагIачарна цIейхашта бехк бу, хIараметара доагIаш дар хьадех. Иштта болх барах итташ бола болхлой дика кхетабаьб цар. Царех ва хьалха каст-каста кьаранкь, чхьагIар моллаш хинна вола котельщик Стрегунов Владимир Прокофьевич. ХIанз бригаде эттара дикагIа лоархIаш вола производственник ва из. Николай Георгиевич керте латтача бригадин совето, из доагIьошхо волча комиссе уж санна дахча балхех кхы а дукха засайит доаладе йиш я.

Рыженков Николай Георгиевич керте латтача бригаде 32 болхлочух дукхагIбараш кадровй говзанчаш ба. Царех пхьарика вац котельщика, газорезчика, сварщика говзал йоацаш.

— МалагIа боах бу иштта болча кадровй болхлоша кагирхошта юкъе? — хаьттер аз бригадирега.

— ХIара йоккха опыт йола болхло кьоначa говзанча тIачIоагIйаь тха бригаде, — аьлар Н. Рыженкова. — Цар дукха говзанчаш хьалкхебаьб. Итташ ба аз вIеса нийгбаь болхлой а. Царех ба котельщикаш Терехов Ефим, Петров Евгений, кхыбараш.

Массала а хинад вай мехка хьаьйоа къа а хьегаш [illegible] тайпара мах беш. Николай Георгиевича дахкача къахьегама толамий а боккха мах баьб Даьлсо. Цун кхьгкa тIа деваи я Октябрьски революции, Къахьегама ЦIеча Байракха, «Знак Почета» орденаш [illegible] медаль, «Социалистически яхье котувальнар» яха шийъ сийлен знак. Тайнна кхьдола совгIаташ чот ль вергвоацаш дукха да. Цар къахьега хьакьонт цун къахьегама никъ сий долаш хилар. Шийн сийдарал совгIа, коллектива сийдар а лоархI цо цу совгIатех.

— ШоллагIа СССР Лакхехьарча Совете депутаталла харжа кандидаталла из оттавар цхьа бахьан доацаш дац. — Йоах цунца цхьана цехе дукхача хана дена болх беш болча къахьегама ветеранаша. Шоаш аьнкар чIоагI а деш, цо кхоачашдаьча депутатски декхарех дувц цар. Масала, заводе хьалхеш а цехий блок. Цигара гIишлош балхаш ца деш тоьал юкъ яьнхар Нохч-ГIалгIай гIишлошъеча управлене. Предприяте кулгалхоша декхарах массехказза цу дешага хьажа ваха хилар Николай Георгиевич гIишлошъеча управлене, горисполкоме, кхыча органашка. Юха а уж балхаш дIадоладайтар. Дукха ха йоацаш цу цехий пи пролет болх бе йолаеннай. Шийн бригадерча котельщикашца Д. Д. Дмитриевна, Ю. А. Борисовна комкъостал дар квартираш яха, хIаьта Т. Янина ваIиг берий беша дIаоттаелга а вIаштIехьдаьнхар. Цун комкъостална харжархой каьхатех дукха дешаш къестадаьд, наькъаш тоадайташ. Грознерча улицашка сердал хургйолаш гIулакх деш.

Харжархой шийх бенна тешам боа ца беш Николай Георгиевича къестадаь бIаьш дешаш да. Вай хьамсарча Даьхен дикагIйолча къоигех цаI волча цунна тIехьа массана раьза а волаш кхаж тосаргба 4 укх шера 4 марта СССР Лакхехьарча Совета депутаталла из харжара.

В. ХОСТОЕВ.

СУРТА ТIА: комплексни бригада бригадир Н. Рыженков.

Н. ПЛИЕВА сурт.

КПСС ноябрьски (1978 ш.) Пленуме ше къамьал деш новкъоста Л. И. Брежнева теркам тIабахийтар халкъа боахаме эггара лоархIамегIа дарех денкараш продукци дукхагIа арахецар, цун ассортимент шерьер, халкъа эшача товарий дикал лакхъяр да аьнна.

Ростовски областе проектни мощностега йоалаш латт мехка йоккхагIъярех йола СССР 50 шу дизара цIерагIа Шахтински хлопчатобумажни комбинат. Комбинате шерра баьжаб гIулакхаш дара зона шеръяра тIехьара белам. ХIана предприяте шиъ аки эзар совгIа саг ва дукхача станокаш тIа болх беш. 1978 шера арахийцад пачхьалкхен Дикала Знак йола кIадаш планагIа лаьрхIа хиннарел 4,5 миллион сом дукхагIа.

СУРТА ТIА: комбината кхоалагIа йола прядильно ткацки фабрика.

Е. НЕДЕРИ сурт.
ТАСС фотохроника.

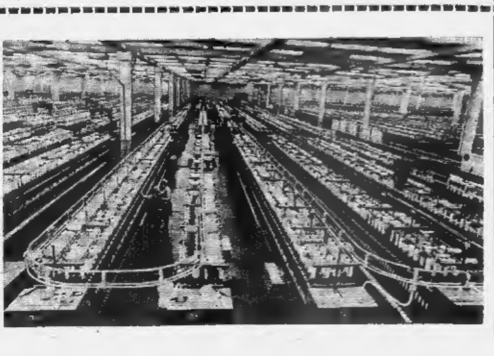

СОВГIАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА!

«КЪАХЬЕГАМА ВЕТЕРАН» ЯХА МЕДАЛЬ КЪАХЬЕГАМХОШТА ЯЛАРАХ ДОЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

(Нохчийн. Декакур 3 февралехь [illegible] тIа).

РСФСР [illegible] коммунальни боахама Министерства Грозненски экспериментально-механически заводе гIолла

Барышникова Валентина Георгиевнана — пенсионеркана.

Барышников Леонид Ивановича — инструмент дIателача.

Денисов Дмитрий Иановича — слесара.

Захаров Степан Тимофеевича — слесара.

Ильясова Екатерина Георгиевнана — пенсионеркана.

Кондратова Таисия Васильевнана — контролера.

Хамукаев Юнс Хамисевича — пенсионера.

Чекин Владимир Егоровича — строгальщика.

Ярошенко Иван Карповича — слесара.

«Каспнефтеавтоматика» яхача Къилбаседа-Кавказски производственни объединене гIолла

Бочегов Дмитрий Павловича — инженера.

Власова Ольга Васильевнана — хьахочоа.

Ведищева Хьумада Мусаевна — керттерча инспектора.

Кочкина Анна Гавриловнана — хьахочоа.

Кузина Александра Андреевнана — керттерча бухгалтера заместителя.

Колесников Георгий Ивановича — пенсионера.

Климентьева Елизавета Павловнана — декурни электромонтера.

Полякова Мария Арустамовнана — йоккхагIйолча экономиста.

Угольков Александр Иосифовича — керттерча инженера заместителя.

Грозненски вата гIирс бечa фабрике гIолла

Алиев Абас Дадаевича — раскройщика.

Деденева Александра Никифоровнана — пенсионеркана.

Зиновьева Лариса Николаевнана — болхлочоа.

Злоступин Николай Григорьевича — пенсионера.

Малаева Мохадена — склада заведующена.

Мельниц Федор Григорьевича — экспериментальщика.

Рязанова Лариса Ивановнана — пенсионеркана.

Сенькова Пелагея Андреевнана — пенсионеркана.

Умарходжиева Лина Абдурашидовнана — № 3 йолча цеха уборщицана.

Нохч-ГIалгIай АССР телевидене радиовещанех Пачхьалкхен комитета радиотелецентрех гIолла

Джургаева Елизавета Ахьядовнана — уборщицана.

Королева Мария Алексеевнана — электромеханикна.

Карбаков Николай Сергеевича — кадраш волча йоккхагIча инспектора.

Пашков Михаил Сергеевича — йоккхагIйолча инженера.

Поречкин Алексей Ивановича — электромонтера.

Хасиева Бучила — уборщицана.

Шишков Алексей Сергеевича — слесаре-ремонтника.

Грозненски молокозаводе гIолла

Дельнеева Евдокия Ивановнана — уборщицана.

Кравцова Валентина Ефимовнана — кадрай отдела йоккхагIйолча инспектора.

Кузнецова Мария Ивановнана — пенсионеркана.

Кадыров Ималдин Кадырович — пенсионера.

Козлова Нина Зиновьевнана — машиниста.

Майлат Семен Давыдовича — слесара.

Попов Дмитрий Родионовича — грузчика.

Хазиева Айжаи Абаевнана — аппаратчицана.

Грозненски «Гастроном» торге гIолла

Алексина София Анюповнана — кассира.

Азибова Белла Борисовнана — йоккхагIйолча продавеца.

Абубакарова Саби Тугаевнана — пенсионеркана.

Душева Евдокия Федоровнана — пенсионеркана.

Давыдова Вера Ивановнана — йоккхагIйолча кассира.

Жигунова Надежда Васильевнана — пенсионеркана.

Зволова Дарья Евгеньевнана — уборщицана.

Кусаев Мерзия Якьяевнана — йоккхагIйолча продавеца.

Мусаева Муцьаьена — грузчика.

Мальцева Александра Семеновнана — уборщицана.

Марченко Клавдия Васильевнана — продавеца.

Пидимых Валентина Васильевнана — кассира.

Радионов Григорий Павловича — кадрай отдела йоккхагIйолча инспектора.

Семибратская Анна Ивановнана — пенсионеркана.

Терехова Варвара Михайловнана — кастелянщана.

Цитурьян Александра Григорьевнана — кассира.

№ 7 йолча интерно школе гIолла

Асриева Марнатуль Андреевнана — гардеробщицана.

Быстрова Вера Федоровнана — хьехархочоа.

Иванова Евдокия Алексеевнана — хьехархочоа.

Курдюкова Татьяна Гавриловнана — хьахочоа.

Сирик Тамара Тимофеевнана — хьехархочоа.

Сальникова Лидия Михайловна — хьехархочоа.

Чуренкова Галина Арсентьевнана — хьехархочоа.

Ленински районе социальни Iалашдаре отделе гIолла

Жиаи Анна Захаровнана — пенсионеркана.

«Космос» яхача кинотеатре гIолла

Алимханова Евгения Николаевнана — йоккхагIйолча контролера.

Бражникова Евдокия Павловнана — контролера.

Корчагина Анна Свиридовнана — уборщицана.

Камбиева Ахмед Камбиевича — хьахочоа.

Мурталиева Оруцана — хьахочоа.

Сорукина Зинаида Мироновнана — пожарника.

Чурилова Анна Прокофьевнана — уборщицана.

Ятуева Дата Ахмадовнана — хьахочоа.

ОКТЯБРЬСКИ РАЙОНЕ ГIОЛЛА

Къилбаседа-Кавказски [illegible] Грозненски локомотивни депо гIолла

Василенко Валентин Лукьянович — машиниста.

Волчатников Николай Андреевича — слесара.

Гиндь Петр Андреевича — моттигерча комитета председателa.

Галушко Мария Ефимовнана — уборщицана.

Кордюкова Мария Дмитриевнана — оператора.

Котенко Раиса Демьяновнана — машиниста.

[illegible] Янина Яковлевнана — техника.

Пронин Владимир Михайловича — машиниста.

Степанов Василий Никифоровича — кузнеца.

Слепкина Вера Алексеевнана — йоккхагIйолча экономиста.

Таланов Борис Андреевича — машиниста.

Чабанов Иван Ивановича — машиниста.

Мехкдаьтта промышленноста «СевКавНИПИнефть» яхача Къилбаседа-Кавказски Iилма-толламех проектни институте гIолла

Пузанов Иван Архипович — слесара.

Ракина Валентина Леонтьевнана — отдела начальника.

Чеховская Галина Юлиановнана — йоккхагIйолча Iилман болхлочоа.

«Чечингазтодор» № 1 йолча наькъаш дехкача управлене гIолла

Есиева Мубаринана — асфальтировщицана.

Кожевникова Августа Алексеевнана — инженера-экономиста.

Полынина Лидия Петровнана — бухгалтера.

Серовтенова Александра Григорьевнана — йоккхагIйолча бухгалтера заместителa.

«Промавтоматика» Грозненски Iилма-производственни объединене гIолла

Волошина Евдокия Георгиевнана — кадрай отдела начальника.

Мазитов Фасахтдин Садыхтдинович — переплетчика.

Пархоменко Любовь Кузьминичнана — ведомственни охрана стрелока.

Шведова Нина Петровнана — йоккхагIйолча бухгалтера.

Грозненски машинашъеча йостерча почтампе гIолла

Семенкина Антонина Михайловнана — йоккхагIйолча экономиста.

«Грознефть» объединене технологически транспорта Октябрьски управлене гIолла

Дудкин Николай Петровича — машиниста.

Евтанова Елена Ивановнана — машинисткана.

Коробской Иван Петровича — кузнеца.

Моисеев Александр Антоновича — тракториста.

Фролов Василий Даниловича — колонна начальника.

Хангельдиева Валентина Федоровнана — инженера.

Октябрьски районе № 6 йолча домоуправлене гIолла

Досхоев Юсуп Досхоевича — пенсионера.

Лебедева Антонина Михайловнана — пенсионеркана.

Хохлова Вера Михайловнана — пенсионеркана.

Ширяева Елизавета Гавриловнана — пенсионеркана.

Самойленко Надежда Ильиничнана — пенсионеркана.

Игнатов Петр Андреевича — пенсионера.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель **Х. БОКОВ.**
Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь **Н. ПРАВЕНЬКИЙ.**

Грозный, 1979 шу, 17 январь.

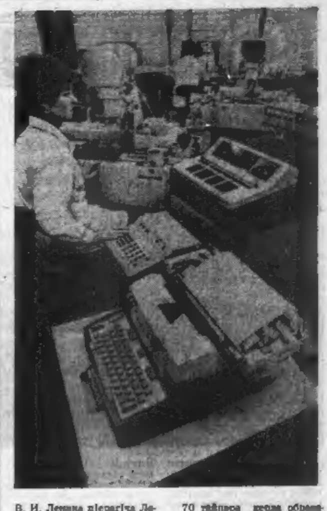

В. И. Ленина цIерагIча Ленинградски оптико-механически объединене производствана юкъейоалаьй дика тоаль техникен прогрессивни технологически процессаш. Арахецаш йола продукци пятилетка йоалелча дено 37,3 процент тIакхийттай. ВIаьгарга пачхьалкхенашка, цу даькъе СЭВ дерригача мехкашка, дIаухийт ЛОМО марка тIайола прибораш. Фирма 98 издели пачхьалкхен Дикала Знакаца белгальь я.

Керда доазонаш белгалдаьд Ленинградски оптикаша 1979 шера тIайийча шоай социалистически декхараш тIа.

70 тайпара керда объединенаш арахеца лерхI объединене пятилетка дикьлагIча шера. Царех хьалхара арахIанз арахеца йолаьй. Уж а кердача моделегIа йола фотоаппаратай, кинокамераш, кхыча лоархIаш йола техника.

СУРТА ТIА: ДИП-1 яха программни управлени йола шинкоординатни измерительни прибор — 1979 шера керда хьаль я. Эггара нийсагIа лоарлIаш дача приборостроенена лаьрхIа я из, хIаьта ЧССР-ера айтача цифрашта кепатохача устройствеца Iалашъяь а я.

М. ВЛОХИНА сурт.
ТАСС фотохроника.

ГIИШЛОНХОШТА — ДУКХАГIА МАТЕРИАЛАШ

Боккхача безамца, дог аьдена лел шоашта дукха езача Грозне улицашка гIолла № 2 йолча гIишлон-материалий комбината болхлой. Иштта лела боньо йолаш а ба уж. ДIа-юха хьежача царна гу дукхаза вIаштIара даьнах чубаха цIеноаш, хоза административни зданеш. Цу цIеноех, зданеех цар дакъа доалл. Атта боацача, хьинар е денал а эшача балха дакъа. Цар хьаьча дукха миллионаш йолча кирпичех хьалдетта вай республике дукха тоам бола гIирсаш, гIишлош.

...Тхьаь итт шу хьалха яр ухх моттиге йоккха йоаца кирпичаш арахеца завод. ТIаккха из кхы йоккхагIа йоацача заводаца вIашагIа а теха комбинат хьайир. Иштта хьаль я тахан гIишлой материалаш арахеца № 2 йола из бола йоккха комбинат. ХIаьта комбинат кирпичаш арахийца Iац. Комбината исторех лаьца дувц цун директора К. М. Муразимова:

— Республике эггара йоккхагIа йолча предприятеех я тха комбинат. Хьалха духхьал кирпичаш арахеца лерхIар укхаза. Ваьхьа, ха дIаме йода, опыт лакх ме лу арахеца йолаелар укхаза боккха пайда луш йола ангобированни блокаш. Из гIишлошъеча юкъедоаладаь керда гIулакх дар. Дерригa хьадьр комбината коллектива денал, хьинар да. Зданеш реконструкци йир, кердача гIулакха помещенеш лаьрхIа хинна еце а шоай болх дIаболабир. Цул тIехьагIа арахеца доладир битумированни упаковочни каькат.

Тахан битумированни каькат арахеца комбината цех эггара лоархIамегIа я гIишлой материалаш хьаеча. Цу цеха кулгалхо я коммунист О. И. Шалимова. Тхьаь итт шу хьалха Ольга Ивановнас индустриальни техникум яьккхар город Орджоникидзе. Техникума технологически отделени яьккха Шалимова Средни Азе балха хьожаю. Цо болх бу Самаркандски областерча городе Хатта-Кургане. Цига кхаь шера болх а баь цIайоагIа из ше лаьча город Грозне. Балха йода комбинате. Мастер, цул тIехьагIа технолог я. ХIанз балха опыт лакха йола Шалимова цеха начальник я. Предприяте коммунисташа, сий а дAь, итт шу хьалха шоай мутIарашка хьаийцай из.

Тахан КПСС член Ольга Ивановна Шалимова пропагандист, халкъа суда заседатель, «Керамик» яхача пенгазета редактор я. Цо кулгал деш йола цех предприяте хьалха латтачарех я.

Цун цехо арахеца продукци чIоагIа эшаш я жарапоподилиникови заводашта, кхыча предприятешта тайп-тайпарча оетхалашта упаковкаш е. Цеха продукци дIаухийт Москве, Ростовски областе, СибарегIа, дукхача кхыча моттигашка. Цар продукци массанена а эшаш я. Укх тIеххьарча шерашка цхьаькха реклемаци этIаш комбинате каькатах лаьца. Цох чIоагIа доккхал деш ба уж. Ваьхьа, атта хиннадац иштта болх вIаштIехьбаккха. Цу гIуллакха хила еза шийн режим, дикая лакха йола каькат. Каькат г. Светлогорскера кхуль оаха, яхаш дувц Ольга Ивановнас. Тоьал чоалхане процесс я из каькат кийчдеча. Опыт, лакха квалификаци йолаш нах эш из процесс дIаьдьоча. Уж тха болаш а ба, яхаш доккхал ду цеха начальника. Д. Ф. Оринечко, С.-Р. Н. Исаев юкьаш из цех Iоволлаш а хинаб, хIанз тIехьа цу чу болх а бу. Исаев а Оринечко а шаинха а бригадираш ба. Цар коллективаша хенал хьалха кхоачашъяй кхаь шера планаш. Оринечко бригадо — 10-ча сентябре, хIаьта Исаева — 18 сентябре. Пятилетка кхоалагIча шера план йистейяккхай 10-ча декабре.

Соахе тайп-тайпарча мехха пунитрюка дIаялыйтай тIакеста эзар совгIа тонн каькат. Укх шера цеха коллективо лерхIар кхы а дукхагIа да. Цехо лаьрхIад пятилетка дикьлагIча шера план 26-ча декабре кхоачашъе, отталача планал совгIа каькат арахеца.

Халонаш а я завода практика хьалхашка латташ. Цехо хьанйю битум дикал лакха йолаш яц. Цо чIоагIа ноккъарле ю. Битум дика да хилар баьлан долаш циркуляри системаш бIехлу, уж цIенъяра цех соаце езаш хул. Ваьхьа, цу дешага хьожаргва ба хIанз.

Кирпичаш, пайдане блокаш, упаковочни каькат арахийца Iац цех. Керамика цехо арахец культурно-бытовой гулакхайта лаьрхIа товараш.

Доккхий декхараш латт укх шера комбината хьалхашка. Арахеца езаш я 84,5 миллион кирпичаш, 18,2 эзар тонн битумированни каькат, Iомаде деза блокаш арахийца гIулакх.

ХIанз комбината массайола службаш, цехий коллективаш СССР Лакхехьарча Совета харжамашта сийна къахьегама вахте эттай.

П. ПОПОВ,
журналист.

ДОЗАНОЛ ДЕХЬАРА

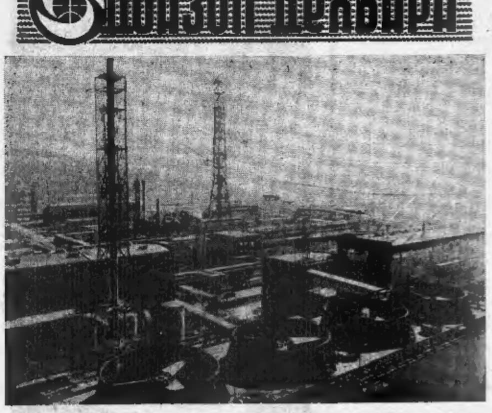

НРБ. Социалистически меттала вежарашца вовкъостая а дая Девненски атаргlа хьалтсеш латт социалистически Болгаре йоккха промышленни комплекс. Укхаза хьалтъь ьынай Европе йоккхагlъярех йола кальцинирования сода завод, цементни завод, хьалтсеш латт хлори поливинилхлориди арахецаш хуртъйола предприяте. Хlара декна укхазара дlаух кемаш, машиннахьъа составаш. Уж ух СССР, Венгре, ГДР, Чехословаке, Куба, кхыча мехкашка моххаш ийце.

Девнех оал «доттаг1лен атаргlе», «интеграце атаргlе».

БТА — ТАСС сурт.

ДУНЕ ЦХЬАН КIИРАГIА

КЛАССОВИ КЪОВСАМА ЦIЕРА ЮККЪЕ

Бlарча бутт гаргга за льккхай Великобритане йоккхий автофургонаш е, самосвалаш а, тягачаш а бlарга ца гуш; забастовка ль хиннай 10 эзар сар гаргга болча эзача грузовикий водителашна. Хlаьта Ла-Манша вокх оагlорахье, Франце, металлургически бассейна центра — Къилбаседерча Лотарингге балхашкара дуккха нах дlебалара дукъала французски къахьегамхой гlайтта хиннаб. Уж — капитала дунен тlа тахан латтача ирача классови довзах дола алхха ши хlама мара дац. Болкхой класса тайп-тайпара отрядаш хьабе болх ца хилара, хlамашта маьхаш тlадеттара дукъал къовсам лоаттабеш, къахьегама хьадаш тоадара тlехьа, монополеша деча низашта дукъал къовсам лоаттабеш я. Теркам тlоозаш хlама да lаьдалашкара экономически хьадехарашка хьежна политически гlулакхаш тоадеча а хьадехаш хилар.

Из цхьа бахьан доацаш дац. Хаддаза хьабе бода ца хилар капиталистически мехкашкарча къахьегамхошта доккха lаьаш а хинна дlаэттад. Иштта «Юкъарча рынка» мехкашка ер цу долалуш хьабе болх боаца нах соахка цу хаина хиннаред дуккагlа а хинна 6 млн. сатал тlехбаьннаб. Берригаш а лаьрхlача деrlадаьхнача капиталистически мехкашка хlана «сов бола нах» 17 млн. гаргга ба.

Къахьегаш болча нахьа цу халача хьала бахьанаш алхха конъюнктурах ворлдкагlарча (производствон товараш дlаухийтилгйн нlеэнгдалара) жаленешара лоха догlац, уж лоха деза иштта lаьдалаша могаеш йолча йоккхача бизнеса сахлетамена политикаца а. Иштта, «производствана рационализаци» ю аьнна бахьан а даьнха, боккъал дар оьлта, къахьегамхой чlоагlагlа лоала а лоаттабеш «Ойнкг» яхача концерна дакъа цхьа эзар гаргга сар балхара дlавакхаш. Хlаьта деррига капиталистически дунен тlа хlара шера предприятешкара арахкус бlаьш эзараш къахьегамхой. Велгалдаккха доагlа lилма-технически прогрессо хьаеш йолча кердача техника а тlехьтlехьагlа ше хьалахьаш буш хилар. Масала, Франце инженерно-технически персоналах хlара иттlагlвар «совнъинна».

Хьал хlы а чlоагlагlа халача отташ да хlамашта маьхаш тlаоттар бахьан долаш а. Вlашаrlихийттача Штаташка инфляцех номер цаl йола проблема ял. Хlаьта, нагахьа санна маьхаш тlакетар эгара хьалха нlезигаа алапеш айдерашта lаткъаш хилар а лаьрхlача, масала, ихалиха, тагирхошта, пенсионерашта, тlакха кхетаде хала дац забастовкаши [illegible]монстрацеши ераишта ехье уж хlана хул.

Дукха нах гlуэтташ эттиа кхокхам кlеьдбара Лондоне, Париже, кхыча капиталистически мехкий столицашка доал деш йола классаш гlерт» доходаш нийсхоца дlаекъара» паччахьалкхен монополистически политика къахьегамхоех дlайолла. Бакъда, цун чулоацам сенах латт хьача, из латт къаман доходах йоккха чlоггаг йоккхача бизнесага яккхийта, хlаьта ерригга халонаш къахьегамхошта качйохуш торо хилийтарах. Цудухьа кхетадеш да цу тайпарча политикана дукха къахьегамхой дукъала хlана баьннаб. Цу дукъа михьара доалаш латт капитала дунея тlа классови къовсамаш.

ПРАВИТЕЛЬСТВО ВОАЦА ИТАЛИ

Правительство йоацаш дlаболабаьб февраль Итале. 31 январе министрий совета председатела Дж. Андреотте ше керте латта кабинет коллективно отставке яхийтаре хьакъьехьара заявлени республика президентага дlаеннай. Андреотте правительство лаьташ хиннай парламенте ше дуккагlа ёце а мехка эгара чlоагlагlа вlияни йоле политически виз болча цхьан христианско - демократически парте (ХДП) членах.

Цхьан хана, тхьаьтт шу хьалха, цу тайпара дукхагlа парламенте болаш а хиннаб христиански демократаш. Тlакха из совле дlаьхиннай пар, бакъда, хlаьта а хаддан-за мехка доалдара йола ю бе доаллаш хьабеьннаб, кхыча буржуазни партешцеи группировкашцеи барта хилар бахьан долаш. Цу тайпара хьал хиннол цига Итальянски коммунистически парте боккха толам баьккха дола парламентски хоржамаш 1976 шера хилалца (цун кандидаташта деррига нех 34 процент кхажамаш тайсад). Цу хоржамаша къаьгга хьехиад, коммунисташ боацаш, царна дукъала болаш хlевте а Италена кулгалде хlана йиш йоацилга.

ХДП Компартеца цхьана гlулакхаш леладе дезача ихаьчар, юккхьана цхьаькха организационни доаэокаш доацаш, 1977 шера аьхки дена дуккхача хоедамболлаш долча депаашта «(керттерча дакъе экономическичарка) барта хилара лярда тlа. Хlаьта, юххера а, соахка мирте деш — парламенте христиански демократаш, республиканцаш, социал-демократаш, социалисташ, коммунисташ юкъебоагlаш йола коалици вlашагlъелла а. Коммунисташ юкъе а болаш парламентски коалици вlашагlйоллар Итале историтуха боккха лоархlам болаш хlама дар, цо ма-дарра хьагойтар Компарте лоархlам лакхбалар а мехка вахара аьякни еш из хилар а.

Пхе парте доаш деннадар Андреотте кабинет хьалдоацарга оьнна, нагахьа санна шоашца дага а йоалаш чурчея арахьарчея политика ннкъ чакхбоаккхаш из куле. Правительствени программа лоархlамеrlа ярах пункташ яр хьабе болх боацаш дуккха нах хилар дlадоаккхилга, мехка йолаш йола экономически халонаш дlайоахилга, политически террора дукъал хьадда къовсам лоаттабар вlаштlехьдоаккхилга.

Хала хете а, Андреотте правительства кхоачашдаьдац — е кхоачаде мегадац цунна — шийна тlаийца декхараш. Къаьстта чlоагlа даьржад нах тийшача балхах боабелга: цхье да дlадодац зуламхой демократически организацей цlеношка чу ца лелаш (хlаьта дуккха дукхагlча хана тхьа ца лунцаш хlалхар а буьл уж).

Цу хьелашка ИКП хьархlад парламентски коалицена юкъера дlаяла, правительство цхьа хьалдаца сацаргlоз цаш. Из юкъера дlаьлча Дж. Андреотти цун министреша нlеэигаlа болаш бисаб цунна юкъе.

Коммунистически парте къаьгга а ши дукъа доацаш а дlаяххайкадаьд вовлаци вlашагlйоллача хана лаьрхlа хиннар кхоачащдаре демократически цхьоагlон правительство вlашагlйолла сэа кхыча антифашистски вниалашца цхьана коммунисташ а юкъе гlоргболаш йола правительство, аьнна.

ПЕКИНСКИ ЛИДЕРАШ ЭХЬ ДОАЦЧА ВАЬННАБ

Тlехьарча хана Пекино дикка чlоагlагlа йоаржаьй вьетнамо-китайски довзон тlа шийн тlема провокацеш. Алхха цхьан дийнахьа 30 январе вьетнамски пограничии довкъошеи халкъа ополченцийн отрядашеи кхоза юха а теха СРВ территоре чулъхна йоккхий китайски подразделенеш чlоагlа хlама а тохаш довзонаш арахайсар. Китайски провокаторашта доазонна йисте чlоагlа гlар еш радио а оттаяь хаддаза социалистически Вьетнама адресагlа бlехха мотт буьц, ихёраш туэс. Цунца цхьаьна китайски бlухаш вьетнамски территоре чуленх, миномёташ етт, китайски салтий пограничии патрулех лет. Вьетнамски пограничникехи ополченцехи цхьабараш боабаьб, чоннаш ль ба. Унх деношка «Нью-Йорк таймс» яхача газето баьча хоамах хlана Вьетнамаца доазуа долча Юнь-нани Гуансин яхача провинцешка чуэца кlезигагlа боле а 100 эзар салте волаш бlу ба, хlаьта иштта бlагlо таькаш, 150 гаргга тlема самолет я. Хайнань яхача китайски гlайгlайна юхе а, хlаьта иштта 1977 шера оккупаци а яь Китая дlалийцача Вьетнама Парасельски гlайренашта юхе а тlема кемани десантни кемаш латт.

Сен дукъа лела ю селла эхь дайна Пекино социалистически Вьетнама дукъала уж провокацеш?

Маоистски правителаша оттабаьраш тlера lо а кхайса кампучийски халкъ котдаларо Кампуче Халкъа Республика дlахкайнаро ворзагlбаьхаб пекински кулгалхой. Пол Пота-Иенг Сари клика вовкъостаца Индокитая халкъашта довл делга шоай бе доала лерхlаш царн дагалаьца хиннар дехад, каьхитах даь нlалг дохаш санна. Вьетнамо-кампучийски доазонах хlаьна доттагlлени дикача лоапахойн доазув хинлад. Кампучера шоай марнеткаш дlабаьнначул тlехьагlа Пекин йоласпар шийн доккхий бlушийн доахьоши тlема техникен Вьетнама къилбаседехьарча доазонна тlаоза. Китайски лидераша де лерхlаш хиннар хьалха а лаьрхlар да: воллагlча тайпара а вьетнамски халкъа сатем боабар, машаре къахьегама, социалистически общество хьалтъяра новкъарле яр.

СРВ доазон тlа гера лестадаро чlоагlа сагото лит, хlаьта эгlаз а йагай социалистически содружества мехкий общественность, хlаьта иштта, Вьетнама территориальни бlарчалла, суверенитета, кхерамаленна кlерам тувсеш йола китайски провокацеш соцайтар дlадехаш йола деррига дунеи общественность а.

С. СТОКЛИЦКИЙ,
А. КРАСИКОВ,
С. ФРОЛОВ.

ИСКУССТВО ЮРТА ГАРГАГIА ХИЛИЙТАР ДУХЬА

Юрта боахама къахьегамхошта культурни гlулакхаш делга республикерча хlара творчески коллективна практически гlулакхех дlакъастаргдоаца дакъа а хинна дlаэттад.

КПСС ЦК-ан СССР Министрий Советен соцам, КПСС ЦК июльски (1978 ш.) Пленума решенеш кхоачаш а еш, культура министерства вlаштlехьдаьккхад театраши концертни организацеши бlарчача шера юрта районашка ахара ийса планированни елга, тlехь-тlехьа дукхагlа хул гlулакхаш дlакхоача моттигаш. Соахка юрташка 2440 спектакли концерти а гайтад, 500 эзар зрителя гулаьх даьд.

Цу даьхье чlоагlа бол бу Х. Нурадилова цlерагlча драматически театро. Тахан цун хlара шоллагlа йола спектакль юрташка гойташ я.

Хаддаза шерлу юрташка кхуьхьача репертуара тематика „хаххлу спектаклийн идейни художественни боарам. Гастролийн репертуаре тlара тlехь-тlехьа йоккхагlа моттиг дlалоац советски доазол дехьарчен драматурге дикагlа йолча произведенеша.

Юрта районашка бахача нахa соахка ма-ярра айзар болгарски драматурга Р. Стоянова пьеса тlара оттаь «Мастераш» яха спектакль. Ерригсоюзни фестивале СССР культура Министерствам Ерригроссийски театральни обществаи къаьстта диплом елар цу спектакла. Къаьстта дипломаш елар керттера ролаш ловзаьча республика халкъа артисташта Хаджиева Неллена Давлетмирзаев Мутlалипан, Нохч-Гlалгlайчен, Къилбаседа-Хlирийчен, Абхазе заслуженни артиста Оваев Дагуна.

Спектакла эгаре дикагlа дар фу да аьлча, из да, моллагlа творчество яхара хилаза яргйоацача искусства гуманистически маlан цунна юкъметте латташ хилар. Моастагlал, хьагl, эгlазал цунца терлургйоацаш хилар хьакъокх. Безам дlабоьлча — творчество дlайоал. Иштта ниййслеппад из ерригача Болгаре вовзаш хиннача цши мастерца а — дlаьнний царех творчество, шоай гlуланкхашаре безам, хlилчо къоебалбаь тlаэццилга.

Зрителаша дог тохаделе тlаэц ВЛКСМ 60 шу дизара хетаь С. Чахкиевей Г. Русаковей пьеса тlара оттаь «Къонгаш боеча хана» яха спектакль. Спектакля тlа дийн а йийл, юха хьоттаю вай мехка, вай халкъа историцара трагически а цу цхьан хана тупалча а оагlоех цаl — Сийлахь-боккха Дай-мехка тlом. Сценически повествоване юкъметте — гlалгlай боккхача дезалех дола дувцар. Цунна юстара гlолла тlехбаьц дукъала мел нийсденна хlамо хlалакдеш бола тlема мух. Фронте вода да, цунна техьа — цун къонгаш. Уж берригаш а турпалаш санна бов. Юхеюс гlайгlамо вlаштайнна, цхьабакъда, йохалза, шоай лоаца вахар шийн къонгаша лерттlа. Даьхенна хьалхашкаш шоай декхар дlайзе кхоачаш а даь, чаккхальнига дlахарах кура йола цхьа нана.

Итальянски драматурга Г. Гольдоне пьесаш да еманеи да гуши малагlа мохи бисаб! Хьаэцаргъя вай, масала, «Шин аьлан лай» яха пьеса. Хlаьта цун турпалаша духхьашха къамьл дир гlалгlай меттала. Цудухьа зрителаш гlадбигар актераша безал тlагlоргболаш оттадаьча сурташа, сакъердамеча сценически цlейца, цецбаьхар уж шоай куцацен гойташ дар цlеначa дег тlара хетадалийтарцен. Вахарца дог гlоадоаихх спектаклю. Цудухьа зрителашта цlей хул цунах, шоайла безабеннача турпалий гlоддаьннача гlулакхех дог lабболца бела а белаш.

Хаддаза шерлу театро юрташкарча художественни коллективашта, халкъа театрашта, драматически кружокашта творчески организационно - производственни новкъостал дара беш бола шефски болх. Театра коллективо айкха творчески бувзамаш тессад Назрановски халкъа театраца. Театра дика традици а хиена дlаэттад бlаьстан-аьхкан замалахьа дукъал ихашка, фермашка, хьаттайка, ихашкарча станашка творчески вlашагlкхетараш делга, театро гастролаш еча районашкa художественни самодеятельноста коллективашта, культура болхлошта практически новкъостал делга. Новкъостала дика форма а хинна дlаэттад районни агитбригадай выступленешка театра артисташа дакъа лоацилга. Цу тайпара вlашагlкхетараш сакъердамо чакхдийнад Наурски, Надтеречни, Малгобекски, Назрановски, Ножай-Юртовски, Сунженски районашка.

Бакъдар аьлча, юрта гlодалар шо яхан хьоаставала везаш е декхарийла бе белаш бац Х. Нурадилова цlерагlча театро артисташ. Уж денна цига ухеш а ловзаш а ба. Алхха укх тlехьарча хана хиннаб уж Урус-Мартановски района Гlойтlен, Гехтlен, Грозненски района Петропавловски станице, 1т. Маlалбике, Гудермесе, Назране, нах бахача цхьача моттигашка.

Юрташка бахача наха театральни гlулакхаш деш чlоагlа болх барах, культурно-шефски новкъостал дарах театра коллективана СССР культура» Министерства, культурая юрта боахамен профсоюзий Центральни Комитетий Сийлен диплом еннай.

Бакъдар аьлча, харагlдуъларашт нlезига хlамаш дац. Цхьабакъда, дика бlаргагу ткома оахош теркал ца деш дисараш, пайда ца ийца торолаш, къоастадаза диса дешаш.

Театраш къаьстта уйла тlаахийта даьннад республика юрта районашка шоай филиалаш яхара. Хlара филиале вlашагlйоха лерхl театральни искусства халкъа университеташ, кийчъергья театра уголокаш, театрий репертуари афишаши, спектаклей программаш, артистий фотографеш чу а долаш. Тхо дог тийша да, хаддаза хургйолаш театро филиалаш юрташка яхар — из юртахошкарча къахьегамхошта деш дола культурни гlулакхаш дlахо тоадара дешаш къоастадара эгара нийсагlа бола ниъ хилара.

Цхьан оагlорахьара, театраштен, шоллагlча оагlорахьара, колхозаштен совхозаштен юкъерча социалистически садружества хьакъехьа вlаши декхараш тlаэцара чакхдоаха гlулакхаш дика хьынарегlа леладе, хlара театра, хlара концертни организаце юртбоахама предприятеца договор хургдола гlулакх вlаштlехьдаккха деза.

Туризманен экскурсештен [illegible] Советаца, путешественштен экскурсештен йолча бюроца цхьаьна оаха цlенхаштта уйла ю театральни экскурсеш шерра вlаштlехьъяхарах долча деша. Хlаьта цу гlулакха пайда эца мегаргба автобуси а кхыметтел машиннаькъа а транспортах. Цхьабакъда, из гlулакх цlенхаштта хьаигт а долаш хьаллаца деза юрта боахамен заготовийни болхлой профсоюза обкома, облсовпрофа культурно-массови физкультурни балха отдела, республикански юртбоахама органий оагlорахьа.

Из проблема къоастаеш хилча, бакъдар аьлча, цу гlулакха кийчбаь белгталарча боараме экскурсоводаш эшаргба. Цар программана юкъелхийта мегаргъя советски, цу дакъе нохч-гlалгlай а, театральни искусства хьакъехьа ешаргйола лекцеш.

Театрий директорашца, керттерча режиссерашца литературни дакъа заведующешца, бокхагlболча артисташцен театроведашцен вlашагlкхетараш. Хlаьта цу гlулакха эшшаш дола новкъостал де — къаьстта экскурсоводашта занятеш чакхъяккха министерство кийча а я. Цу тайппара экскурсоводаша новкъостал дергда дикагlа кийчвенна зритель театрана валара. Автобус е поезд районера Грозне кхоачача юкъа экскурсоводо зрителашта дувцаргда театро оттае лаьрхlача спектакла, цига ловзача цхьабарий хьакъехьа.

Хьалхагlе вlаштlехь а даьнна, белгалъе мегаргъя спектакль хургйола, юртарча зрителя аьттув болашагlа йола ха. Цу тайпара форма геттара дика мегаргйолаш я берий зритель вlашагlтохара а — драматически театрашка, республикански теннкий театре берий спектаклашка хьажар. Юрташка бахача наха культурни гlулакхаш дара программана юкъеяхьа мегаргъя филармоне, «Вайнах» яхача халхарий ансамбла, цирка концертни программа а.

Юрташка театро беча балха толам кlеанга гlойле еш дац районий партийни советски органаша, боахамий кулгалхоша цу деша уйла яри хьаллацари. Цудухьа цу организацей оагlонгахьара ихы а дикка дуккагlа хилар лоара практически новкъостал. Боккъонца иштта партийни йоанхо ю Наурски, Малгобекски, Назрановски, Ножай-Юртовски районий кулгалхоша.

КПСС ЦК июльски (1978 ш.) Пленуме Л. И. Брежнева аьча доклада тlа геттара дика кхетадеш аьннад: «Иштта мара латта йиш йолаш дац тахан деш. Производство деrlайоалаяра ечул нlезигагlа йоацаш йоахо е веа боахамий кулгалхоша, партийни комитеташи, советски профсоюзни органаша юрташкарча къахьегамхошта дикача культурни гlулакхашца кхоачамбара».

Пленума решенешка къаьстта уйла тlайохийташ белгалдаьккхад юртбоахама производство толаме дегlайоагlилга, бухсоацача къаьчача, дуккха миллионаш болча наьха хьынарах тийша хилар.

Из хьинар айде дезарех да театр а — юрташкарча къахьегамхошта кравственни эстетически кхетам балара дакъе парте тешаме гlонча.

А. МИТРОФАНОВ,
республика культура министра заместитель.

ПАЙДАНЕ СЕМИНАР

«Знание» общества юкъхьанцарча организацей берриге председателаш гулбеннабар парте Сунженски райкома заседаней зале.

Цар ладийтlар «Хlанзарча деккарашта дlадеххача тайпара лекцийни пропаганда эргайоаккхаш тоае» аьнна парте райкома пропаганда агитацеи отдела заведующе А. М. Вузова яьча доккладага. «Знание» общества районни организаце 1978 шера баьча балха итогаштен 1979 шерарча декхараштен хетадь дар районни организаце боахтокхамеча секретара Н. П. Зиновченкова дая къамаьл.

Районе болх беш я «Знание» общества 43 юкъхьанцара организаци, 965 лектор чу а воагlаш. Лекцей дикагlа а дукхагlа а диллача гуш да цар шоай болх тоабаьлга. Лурчагlа 7670 лекци йийшача метте соахка 7707 йийшай. Районе эгара толашагlвола лектор лоархlаш ва соахка 200 совгlа лекци йийша вола В. Т. Чебоксаров.

Лекционни болх лостамагlа беш я «Победа» колхози, Серноводски юртбоахама техникума, «Сунжанефть» НГДУ коллективай юкъхьанцара организацеш.

«Знание» общества РСФСР а НГlАССР а организацей Сийлен грамоташ елар дикагlболча лекторашта: мехлесхозерча А. У. Цороева, райбольница лора Д. Д. Беш-тоевайна, КПСС райкомерча Е. Н. Стихийнайна, Кирова колхозерча М. А. Кузиннайна.

КЕРДА АТЛАС

Дешархошта, студенташта, lилмахошта, Нохч-Гlалгlайчен географи, халкъа боахам, истори культурен мел lомаерашта чlоагlа наькъдаргдолеш да Москве арахийца «Нохч-Гlалгlай АССР атлас».

Вай республикех лаьца духхьашха арадаьнна из атлас оттадаьраш ба Нохч-Гlалгlай паччахьалкхен университета, Грозненски мехкдаьтта института lилмахой, Нохч-Гlалгlай АССР статистически управлене балхахой.

Атлас хьадела республика географи, экономика, цун лаьттан зонай белгалонаш, кхыдараш довзийташ йолча статьяс. Деррига а атласо чулаьцад 27 карт. Административни, физически, геологически, геоморфологически, халкъа боахама хетадьраш, кхыдараш санна цунна юкъе да туристски а исторически а карташ.

С. ПАРЧИЕВ.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

МОСКВА. Косински трикотажни производствени объединене коллективо 1979 шера тlаийцад доккхагlдола декхараш. Кердача шера предприяте дикка дукхагlа арахецаргья продукци. Хьаергья 205 тайп-тайпара изделеш, царех 111 берашта лаьрхlа бесаш долаш сурташ тlадолашн хургья. Хlаьта кхалнаха лаьрхlараш — халкъа барзкъий орнамент йолаш хургья. 1979 шера планагlа предприяте арахеца лерхl 5 миллиона 450 эзари изделеш.

СУРТА ТlА: трикотажни фабрика болхлоша хьахьокх укх шера арахецаш йола кердий изделеш.

В. САВОСТЬЯНОВА сурт.
ТАСС фотохроника.

ГДР советски телеэкрана тlа

Доазол арахьара вахар вай зрителашта довзийташ йолча центральни телевидене шерача панораме дикка йоккха моттиг дlалоац Германски Демократически Республика. ГДР вайна йовз «Ха», «Дунен халкъашта юкъера панорама», «Кинонкъбара клуб» яхача а кхыча а программашка гlолла.

Дlадахача шера йоккха событи хинна дlаэттар советски тележурналисташа цхьана ГДР телевидене корреспонденташа а ещ хинна Быковский Валерей Йен Зигмундеи цхьана баьча космически наькъа хьакъехьара передачаш. Соахка ерригаш а 320 репортажаш, очеркаш, документальни художественни фильмаш, музыкальни, lилман, спортивни передачаш дlахьекхай.

Телевидеан бахьан долаш советски наха байзаб ГДР-ера дукха артисташ, музыкальни коллективаш. СССР-ен ГДР-ен телевидене цхьана вlашагlъехи «Доттагlий оазаш» яха программа. «Дошо нота» яха передача Лейпцигски эстрадни-халхара ансамблен Берлински симфонически оркестран концерташ хаддаза хьахьокх советски телевидене.

А. БОБРОВ,
АПН корреспондент.

ТЕЛЕВИДЕНИ

6 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.45 — Iуйранара гимнастика.
9.05 — «Къонахий [illegible]».
9.35 — В. Гусев. «Москве [illegible]». Ленсовета цlерагlча Ленинградски Паччахьалкхен театро фильм-спектакль. Юстедальча — Кердадераш.
14.30 — Кердадераш.
14.50 — Документальни фильмий программа.
15.40 — «Хьакара lаьн».
16.05 — К. Тренев. «Любовь Яровая».
18.55 — Украински ССР художественни коллективий концерт. Концерта передача.
18.00 — «Кертlа [illegible]».
18.30 — «Сакъердамо [illegible]».
18.45 — «Тахан дунен тlа».
19.00 — «lилман [illegible]».
19.30 — Артистически [illegible] концерт.
19.50 — «Хьалхара дн. тlехьара да». Телевизионни художественни фильма премьера.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Музыкальни [illegible]». Юстедальча «Тахан дунен тlа».

II ПРОГРАММА

8.00 — Передачай программаш.
8.10 — Шахматаш школа. «Кlай [illegible]».
8.40 — Советски паччахьалкхен боккъонца дарх. 8 класс. Къахьегама договор. Къахьегама дисциплина.
9.10 — Дудина Михаила поэзи.
9.40 — 8 класс. Къахьегама договор. Къахьегама дисциплина (кердадаккхар).
10.10 — Французски мотт. II шераш.
10.40 — Физика. 6 класс.
11.10 — Дудина Михаила поэзи (кердадаккхар).
11.40 — Физика. 6 класс (кердадаккхар).
12.10 — Студенташта-заочникашта. Лаккхара математика. III курс.
13.25 — Философи.
14.15 — Вузе деша баьхараш. Математика.
14.45 — Экран — лоро.
15.15 — Спортивни класс.
16.00 — Дунен вано истори. Чарен Чапаин. 2 передача.
17.00 — Передачай программаш.
17.05 — Концерт.
18.05 — Дунен халкъашта юкъера обзоррен (наьхчий меттала).
18.30 — «Нохч-Гlалгlайчу гlолла». Информационни программа. (эрсий, гlалгlай меттала).
18.40 — Кердача книжкий оагlонашта гlолла. У. Газиева «Фирдашкий наькъаш».
19.00 — Баскетболах бола СССР чемпионат. Мlаlа [illegible]. ЦСКА — «Строитель» (Киев). Кхоалгlа передача.
19.45 — «Фитиль» яха киножурнал.
19.55 — «Телевизионни бюро 67».
20.15 — «Бобек дешахь [illegible]».
20.30 — «Алоеблзаш». Лора [illegible].
21.00 — «СССР халкъий халхарш».
21.40 — «Гlулакх деш вар [illegible] доттагlа». Художественни фильм.

7 ФЕВРАЛЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.45 — Iуйранара гимнастика.
9.05 — «Цаl массанена [illegible] массаннега а кхьаьнена хьалхара».
9.50 — «Хьалхара дн. тlехьара да». Телевизионни художественни фильм.
11.00 — Дlалоех РСФСР [illegible] артиста Даниловой. (Балабайна). Юстедальча — Кердадераш.
14.30 — Кердадераш.
14.50 — «Дагара дувел [illegible]». Телевизионни фильм.
15.30 — И. Соколов — [illegible]. «Витира а кхоалаша а оагlонаш».
16.30 — «Ха а ха, хьа а де». [illegible] техникашта йола передача.
17.15 — Москвоски [illegible] гlулакхаш.
17.45 — Дlалоех Чайковский цlерагlча 6 Дунен халкъашта [illegible] конкурса лауреата [illegible] (фортепиано).
18.15 — «Шоаш дола моттиг [illegible]».
18.45 — «Тахан дунен тlа».
19.00 — Украина Россеца вlашагlкхийтта 325 шу дизаре [illegible] концерт. СССР [illegible] академически [illegible] театрера трансляци. Юстедальча «Тахан дунен тlа».

II ПРОГРАММА

8.00 — Передачай программаш.
8.10 — «Шоана, дай-наноша!».
8.40 — В. Катаев. «Кlай [illegible] парус». 5 класс.
9.10 — ПТУ [illegible].
9.40 — В. Катаев. «Кlай [illegible] парус» (кердадаккхар).
10.10 — Немецки мотт. 10 [illegible].
10.40 — Истори. 7 класс.
11.10 — З. [illegible].
11.40 — Истори. 7 класс (кердадаккхар).
12.10 — Студенташта-заочникашта. Инженерни графика. I курс.
13.25 — Политически экономи.
14.15 — Вузе деша баьхараш. Эрсий мотт.
14.45 — Яздархочун А. Толстой [illegible].
15.35 — «Вай биографи. 1965 шу».
16.25 — Передачай программаш.
16.30 — Берашта лаьрхlа мультипликационни фильм.
16.40 — «lалама тайп-тайпа бес». Фильм.
16.55 — lилман-популярни фильм.
17.10 — Эрш дешаш [illegible] «[illegible] учебник» (гlалгlай [illegible]).
17.40 — Производственно - [illegible] цинеинформаци.
17.50 — СССР [illegible] хьалдоккхар «Гlадаугl [illegible]». «Т[illegible]» Грозненски завод (наьхчий меттала).
18.20 — «Нохч-Гlалгlайчу гlолла». Информационни программа (эрсий, наьхчий меттала).
18.40 — 79 шерарча [illegible] маршруташ. «Берригаа [illegible] бай-тем [illegible] дlаде».
19.00 — «Кинооператоа [illegible]».
19.30 — Баскетболах бола СССР чемпионат. Маlахах. «Динамо» (Тбилиси) — «Статиба» (Вильнюс). Кхоалгlа передача.
20.15 — «Бобек дешахь хьйш вагл, боеаш!».
20.30 — Хи тlарча волах бола СССР чемпионат. ЦСК ВМФ—МГУ.
21.00 — «Летчикаш [illegible]». Телевизионни документальни фильм.
21.30 — Ш. Ганнеа. Арфана йоса 3 класс.
21.40 — «Къамаь меттаrlой». Телевизионни художественни фильм. 1 серн.

РАДИО

6 ФЕВРАЛЬ

6.40 — «Юртара lуйре» (эрсий меттала).
7.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
7.22 — «Сердало» газета обзор.
7.30 — СССР Лаккхарча Совета депутаташа кандидатех дола дувцараш. «Даьхенцара» яха М. Дзармотоаех йола очерк (эрсий меттала).
8.25 — Хоамаш.
8.35 — Ахараш (гlалгlай меттала).
8.40 — Социалистически декларации. Мохта кхочашду уш? «Деше [illegible] кхоачашде!» (наьхчий меттала).
9.15 — «Тхога яз» (эрсий меттала).
9.30 — «Къона замана» яха радиокурс (гlалгlай меттала).
16.00 — КПСС ЦК ноябрьски Пленума сацамаш вахаре кхоачашде. «Шиа гlулакх — берриганна дакар». (эрсий меттала).
16.15 — «Дог цlена къахьегам хилча» (наьхчий меттала).
16.30 — «Шоана, социалистически къахьегама [illegible]!». Концерт. (наьхчий меттала).
18.00 — Керда хоамаш.
18.00 — Керда хоамаш (эрсий, наьхчий, гlалгlай меттала).

Хlоттам

Тахан республике гlоллен Грозненгl хувцалуш моркхаш а йолаш, йоачан я йоацаш, малхбузехьара секунде 0—5 метр чlоагlа мух а хьекхаш хилен фегара температура республике 0—5, Грозне 3—5 градус йовхал йолаш хилен тарлу.

Кхоана хувцалуш моркхаш а йолаш ,йоачан а йоацаш, къулбехьен - малхбузехьара секунде 5—10 метр чlоагlа мух хьекхаш хилен фегара температура бийсана 1—6 градус шелал йолаш, дийнахьа 5—10 градус йовхал йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гlа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бепгlехьхана секретара — 3-34-36; партийни вахаран культуран отделан — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; кехатий отдела — 3-74-66; бухгалтере — 2-54-30; корректоре — 2-88-86.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-36; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства 3-42-28; отдела писем — 3-74-66; бухгалтерии — 2-54-30; корректорской — 2-88-86.

Газет арадуъл шинарен, ерен, шоаттен деношка

СФ05040. «Грозненский рабочий» издательствин типографи, Маяковски, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 869.